

ՐԱՅԵԻՒՄ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VII

June 20, 1925

No. 22

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՄԻԻԶԱՑԱԳԱՆԱՐԸՆ ԷՆՎԱԸ

Ինսանըն տիւշար օլտուղու միւղայազա վէ քէտէրլէր պաշլընա շու տէօրթ սընֆա թագսիմ օլունապիլիլէր։—

1. Թապիաթ գուվվէթլէրինտէն մարուզ օլտուղումուզ քէտէրլէր։

2. Գուսուրլարըմըղ նէթիճէսինտէ չէքտիլիմիլ միւղայազալար։

3. Սաիլլէրին գուսուրլարը նէթիճէսինտէ իսթէմէյէրէք չէքտիլիմիլ միւղայազալար։

4. Սաիլլէրին գուսուրլարընը իսլաճ էթմէք մագստիլլէ պիլ իսթիյար չէքտիլիմիլ քէտէրլէր։

Ա. Զարուրի գաիտէլլէրլէ իտարէ օլունան պիլ ալէմտէ եաշատըղըմըղ վէ պիլիմ գուվվէթլէրիմիլ տէ մահտուտ օլուպ օլ թապիաթա մէրպուլթ օլտուղու հալտա պիլ գարուր պազը Ֆէլաքէթլէրէ մարուզ պուլունույօրըղ։ Սընադտան եա սօղուգտան միւթէսսիլ օլուրըղ. զէլլէլէ, Ֆուրթունա եա էմսալի վազըալարա թէսատուֆ էտէր իլ. կէօրմէտիլիմիլ վէ կէօրէմէտիլիմիլ իլլէթ ճըրմլարը եա զէհրլէր վիւճիւտիւմիլ խարապ էտէրլէր, վէ պիլ եա պիլէ սէվկիւլիւ օլանլար պուլլարըն թէէսիլի ալթընտա էգիյէթ չէքէր իլ։ Պու թէնտէ վէ պու թապիաթ իլլինտէ եաշատըղնա հէր ատէմ պու միւղայազալարա տիւշար օլաճադ տըր։ Եալընըղ պիլ տէյիլ, հաթթա հայաթ ալէմինտէ եաշայան հէր պիլ մախուլ պու միւղայազալար մարուզ տըր։

Պու սըրալարտա պիլիմ վազիֆէմիլ միւթէքին օլտուղու տէրէճէտէ ազլ ու իտրաքըմըղ գուլլանարադ անլէրտէն սագընմադ վէ իլթիտարըմըղ խարիճինտէ օլան ահվալա տիւշար օլտուգտա իսէ մէրտանէ անլէրի թաշըլըպ, րուհումուղտա սապր ու իթմինան էօյրէնմէք տիլ։

Բ. Նիչէ քէտէրլէրիմիլ իսէ տօղրուտան գուսուրլարըմըղըն նէթիճէսի տիլ։ Զօդ եէր՝ րահաթսըղ օլուր ըղ, իշթիհամըղա վէ հէվա ու հէվէսիմիլլէ թապի օլուր՝ վէ իլլէթլէրէ տիւշէր իլ, հիլէ խուրտա եաիար թիճարէթ վէ իթիպարըմըղ պօզար ըղ, տիկէրլէրէ դատր էտէր վէ անլէրին ատալէթ վէ դազապընը ալէյհիմիլլէ թահրիք էտէրիլ, վէհասըլ ազլսըղըղ եա ախլազսըղըղըմըղըն նէթիճէսի օլարադ պին պիլ Ֆէլաքէթլէրէ տիւշէր իլ։ Պու նէվ միւղայազալարըն սէպէպի պիլ քէնտիմիլ իլ։

Պէօյլէ սըրալարտա վազիֆէմիլ օլ եանլըշ եօլլարըմըղտան տէօնմէք վէ իսլահը նէֆա էթմէք տիլ։ Կիւնահըն նէթիճէլլէրինտէն ազատ օլմադ իչիւն կիւնահտան վաղ կէչմէմիլ լազըմ տըր։ Էսէրի գալտըրմադ իչիւն սէպէպի օրթատան գալտըրմալ իլ։ Պէօյլէ սըրալարտա թէչէքքի էթմէտէն իսէ տէօնիւպ թէվպէ էթմէք տահա տօղրու շէյ տիլ։

Լաքին պազէն խաթալարըմըղըն թէէսիլի օ գատար իլլէրի կիթմիլ օլուր քի արթըղ թէվպէ էթմէք եա թէպտիլ ի մէսլէք էթմէք օ նէթիճէյի թէպտիլ էտէմէղ։ Մէսէլա, պիլ քիմսէ մէյիսօրուղու եա զէվգիէրէսթլիլի եիւղիւնտէն վիւճուտընտա էօյլէ իլլէթլէրէ սէպէպ օլմուշ օլուր քի, արթըղ օլ խարապ օլմուշ օլան սըհ-

հէթի հէր նէտէ եափսա թամիր էտէմէզ: Էօյ-
լէ սըրալարտա վազիֆէմիզ եինէ թէվայէ էտիպ
իսլահ Ը նէֆա էթմէք վէ տիւչար օլտուղումուզ
քէտէրլէրի սապր ու սիւքիւնլէ չէքմէք տիր:
Եանլըչ եօլտա իարար էթմէք իչէ կէլմէզ. քէ-
տէրին էլինտէն գուրթուլմաղա չապալամազ
ֆաիտէ էթմէզ:

Գ. Սաիրլէր գուսուր էտէր, կիւնահ իչլէր
վէ պաչգալար անլէրին եիւղիւնտէն քէտէր չէ-
քէր: Պու տախի արամըղտա փէք ումումի տիր:
Միւսրիւֆ վէ մէյիսօր փէտէրին աիլէ խալգը
միւզայազա չէքէր, հագգսըզ պիր ատէմ եիւ-
ղիւնտէն նիչլէր մաղտուր օլուր, զալիմ պիր
հիւքմտար սէպէպիւնտէն պիր գաչ միլլէթ ահ
ու ֆիղան իչինէ տիւչէր:

Պունուն սէպէպի չու տըր քի ինսան ճինսի
ֆէրտ պէ ֆէրտ մէվճուտ տէյիլլէր անճագ իւզ-
վի պիր պէտէն կիպի պիրիպիւրլէրինէ մէրպուլթ
օլարագ եաչարլար: Աիլէ, թիճարէթ, քիլիսէ,
միլլէթ վէ պիւթիւն պէչէրիյէթ հէփ պիրէր
ուզվի պէտէնլէր օլուպ ֆէրտլէր քէնտի քէմալ-
լարընը եէքիւն հէյէթին հայաթընտա պուլտու-
ղու կիպի ֆէլաքէթլէրինին նիչէսինի տէ տիկէր
ֆէրտլէրին վէ եէքիւն հէյէթին խաթալարըն-
տան չէքէրլէր: Պու ալազատան հիչ պիր քիմսէ
գուրթուլմազ:

Պէօյլէ սըրալարտա վազիֆէմիզ հիսսէմիզէ
տիւչէն պէրէքէթ վէ ֆէլաքէթի ալըպ, պու
ուզվի պէտէնլէրին իսլահը իչիւն էլիմիզտէն
կէլէնի եափմազ տըր: Ճէհալէթի տէֆ իչիւն
թալիմ ու թէրպիյէյի իլէրի կէօթիւրմէք,
ֆազը Ը հալը էքսիլթմէք իչիւն սէրվէթի ար-
թըրմազ, մաղտուր վէ մաղլուճա մուսալէնէթ
էթմէք, ճէպպար վէ զալիմին գարչըսընա չը-
զըպ զուլմը մէն էթմէք, քէօթիւլէրի իսլահ
էթմէք, վէ էլիմիզտէն կէլէն հէր պիր թարիզ-
տէ հէյէթ ի իճթիմաիյէնին թէրազըսընը վէ
րէֆահ ու սաատէթինի թէէմին էթմէք տիր:

Ատէմլէրտէ խօտպիւնլիք պուլունտուզմա,
վէ ֆէրտլէր քէնտիլէրինի մէվճուտիյէթին
մէրքէզի սալըպ տիկէրլէրի քէնտի մէնֆաթ-
լարընա վասըթա տէյու գուլլանմազ իսթէտիք-
ճէ պու նէվ միւզայազալար էքսիք օլմայաճագ
տըր: Ատէմլէր խօտպիւնլիյի պրազըպ պիրա-
տէրլիք բուհունտա իթթիֆագ էթմէտիքճէ պու
նէվ միւզայազալարը էքսիլտէմէյէճէքլէր տիր:

Դ. Պիր միւզայազա տահա վար տըր, օ տա
մուհապպէթ միւզայազասը տըր: Պիր ատէմ
սէվտիյի քէօթիւ պիր ատէմին էյի օլմասը ի-

չիւն միւզայազա չէքէր: Էյի պիր փէտէր քէն-
տի էվլատընըն եանլըչ եօլլարա տէօնտիւլիւնիւ
կէօրիւնճէ անտէն տօլայը միւքէտտէր օլուր,
վէ էվլատ քէյֆ իլէ քէնտի մէսլէքիւնտէ տէվամ
էտէր իքէն փէտէրի էվտէ անըն իչիւն կէօզ եա-
չը տէօքէր: Էյի պիր ատէմ քէնտի տօսթունըն
էտնա ահվալը իչիւն քէնտիսի հիճագ իլէ պա-
չընը էյէր:

Պիր միլլէթին իչինտէ վուզու պուլան նա-
լայըզ հալար իչիւն, անըն էյի ազալարը միւ-
քէտտէր օլուպ օ հալարը իսլահ իչիւն եօլլար
տիւչիւնիւրլէր: Ոյայր ու սալահըն փայմալ է-
տիլմէսինտէն սալիհլէր մահգուլն վէ բահաթ-
ըզ օլուրլար: Պէլի կիւնահ իչիւն կիւնահքեար-
տան զիյատէ սալիհլէր միւզթարիպ օլուրլար:
Հագիզաթ վէ սալահ իւզէրինէ միւհասէս օլան
մուհապպէթ սիյրէթին եիւքսէլլիյինէ վէ կիւ-
նահըն տէրինիլիյինէ կէօրէ քէտէր չէքէր վէ պու
քէտէրի իլէ կիւնահը տէֆ վէ կիւնահքեարը
խէլաս էթմէյէ չապալար:

Պու մուհապպէթ քէտէրինի հէր ատէմ
հիսս էթմէզ, վէ նիչլէր անըն մանասընը թա-
նըմազ. լաքին պէչէրիյէթ մանէվի հայաթտա
եիւքսէլտիքճէ մուհապպէթ խալիսլէնտիքճէ,
վէ իտէալ կէնիլլէնտիքճէ ատէմլէր պու նէվ
քէտէրէ հէսսաս պուլունտուրլար վէ պէչէրիյէ-
թի եիւքսէլտէճէք վէ խէլաս էտէճէք օլան
գուլվէթ տէ իչլէթ պու նէվ մուհապպէթ վէ
պու մուհապպէթին չէքտիյի քէտէր տիր:

Պունը պիզէ Գրիստոս կէօսթէրմիչ տիր վէ
պիզգաթ Ալահըն պու նէվ մուհապպէթլէ պէ-
չէրիյէթի սէվտիյինի վէ պու մուհապպէթ քէ-
տէրիլլէ ատէմլէրի խէլաս էտէճէյինի խապէր
վէրմիչ վէ պու խապէրի տէհրլէրտէն պէրու
պիլֆիլիլ խապթ էյլէմիչ տիր:

Յ. Գ. Գ.

ԱՄԵՐԻԳԱՏԱ ՀԱՅ ԱԻԵՏ. ՄԻՈՒԹԻԻՆ ՄԷՃԼԻՍԻ

Ամէրիգատա օլան Հայ Աւետ. քիլիսէլէրին
վէ ճէմաաթլարըն պիրի շարգտա պիրի Գալի-
ֆօրնիատա իքի Միւլթիւն մէճլէսլէրի պուլու-
նուպ անլէր սէնէտէ պիր իճթիմա էտէրլէր:
Պու քէրէ Ծարզըն Միւլթիւնը Յունիս 4-7 տէ
Նիւ Եօրզ էյալէթիւնին Թրօյ չէհրինտէ իճթիմա
էյլէմիչ տիր: Մէճլիստէ 15 քիլիսէ վէ ճէմա-
աթլարտան 12 չօպան վէ 17 մուրախիսա հա-
զըր պուլունտուրլար: Բէիս՝ Փրօվիտէնա չօպա-
նը Վեր. Տէփօեան վէ քեաթիպ Փրօֆ. Կիւլ-

պէնքեան խտրելէր: Թրոյ քրիստոնէին չօպանը Վեր. Ս. Բէճէպեան տըր: Նիւ Եօրգ, Պօսթօն, Ուսթըր, Թրոյ, Ֆիլատէլֆիա, Տիտրոյթ, Շիգակօ վէ Փրօվիտէնստէ միւնթագամ քրիստէյէր պուլունուպ Նիւ Հէյլն, Սիւրաքիւս, Լօրէնս կիպի մահալարտա իպատէթ իշիւն թէճէմմիւ էտէն ճէմաաթլարա Միշըն տէնիլիւր:

Քրիստէյէրտէն վէ Միշընլարտան վէրիլէն ռափօրթլարտա շայան ը տիգգաթ նօգթալարտան պազըսը շունլար իտի:— Նիւ Եօրք քրիստէսինտէ գատընլար 15 եէթիմ պէսլէմէքտէ տիւրէր վէ չօպանլարը պիր սէնէ իշիւն թաթիլէ կիթմիշ իքէն պիլէ քրիստէսին ռուհանի խըտմէթլէրի վէ ռուհանի վէրկիլէրի միւնթագամ պիր սուրէթտէ իլէրի կէօթիւրիւմիւլ տիր: Բուհանի վէրկիլէրի 11,000 տուլարտան գիատէ օլմըլ տըր:— Տիքթոյթ քրիստէսի պիր քրիստէ պինասը սաթուն ալմաղա թէշէպպիւս էթմիշ օլուպ անըն իշիւն \$40,000 թէտարիք էթմէք էմէլինտէ տիր: Ճէմաաթ քէնտի հիսսէսինի սէխալէթլէ վէրմէք իւզրէ տիր:— Ֆիլատէլֆիաաա Հայ Ժող. քրիստա պէօյիւք պիր զայրէթլէ քրիստէ պինասընը իլէրի կէօթիւրիւյօրլար վէ սէնէ պիթմէգտէն օլ կիւզէլ պինա իշիւնտէ իպատէթ էտէպիլէճէքլէրինի մէմուլ էտիյօրլար:— Թրոյ քրիստէսի չօպան էվի ինչասը մէսէլէսինտէ մէշղուլ պուլունույօրլար: Պունտա մուվաֆիազ օլուրլարսա հէմ կիւզէլ պիր պինայա մալիք օլաճաղլար հէմ տէ ճէմաաթ արասընտա իթթիֆազ վէ մուհապպէթին արթմասընա պու պիր վասըթա օլաճազ տըր: Ուսթըր վէ Փրօվիտէնս քէնտիլէրին մուգթէտիր չօպանլարընը իտարէսի ալթընտա Փարգըլ ճիհէթլէրճէ թէրազըլ էթմէքտէ օլմուլ տըրլար:

Տիկէր Միշընլարտա իշլէյէն կէնճ վաըզլար էլլէրինտէ պուլունան իշլէրին միւշքիլաթընը վէ խօշ ճիհէթլէրինի իյգահ էյլէտիլէր:

Ճէլսէլէրտէն պիրիսի գատընլարա թախսիս էտիլմիշ օլուպ, անտէ Տիկին Ե. Իսկեան «էրմէնի Գատընլարըն Քրիստէտէ Վաղիֆէսի», վէ Տիկին Յ. Տէփոյեան, «Միլլէթիմիզին Քըրիսթիյան Օլմասընտա էրմէնի Գատընլարըն Խըտմէթի» վէ Վեր. Խ. Կ. Պէննէեան «Նիւմուհէ Օլաճազ էրմէնի Վալիտէ» մատտէլէրի իւզէրինէ կիւզէլ նութըլար իրատ էյլէտիլէր:

Ուրբաթ կիւնիւնին պիր ճէլսէսի վէ ազաճըն ումումի իճթիմաը Աւետարանչական Ընկերակցութիւնա թախսիս էտիլմիշ իտի:

Պու Ընկերութիւն Եունանիսթանտա վէ Սիւրիատա Փաիտէլի խըտմէթլէր կէօրմիւշ իսէ տէ սէնէ զարֆընտա քրիստէյէրտէն \$10,000 իանէ մէմուլ էտէր իքէն անճազ \$4,000 կիպի պիր մէպլաղ գապուլ էյլէմիշ տիր: Ազաճ իճթիմաընտա Եազըն Շարգըլ զիյարէթ էթմիշ օլան Տօգ. Ճան Վարիս պիր նութգ իրատ էտիպ մուհաճէրէթտէ պուլունան էրմէնիլէր վէ եէթիմլէր հազընտա էյի խապէրլէր վէրտի վէ կիւզէլ Ֆիքըրլէր մէյտանա կէթիւրտի:

Միուլթիւնըն պու իճթիմալարընտա իքի մէգալէլէր տահա գըրաաթ էտիլմիշ օլուպ, պիրի եազընտա Հարթֆըրտ իւմ ի իւհի մէքթէպինտէն իթմամ ը միւտտէթ էթմիշ օլան Վեր. Ե. Հատիտեան թարաֆընտան «Արդիալկան վէ Հիմնակամութեան միւհատէլէսինտէ Քրիստէ նէ՞ մէվգի թութմալը տըր,» մէվգուր իւզէրինէ իտի. տիկէրի տէ, Տիթրոյթ քրիստէսի չօպանը Վեր. Ե. Ռշտունի թարաֆընտան, «Ալիլէյի մուգատտէս սաղլամազ իշիւն Քրիսթիյան Քրիստէսին խըտմէթի» մէվգուր իւզէրինէ իտի: Պունլարըն հէր իքիսի տէ տիգգաթլէ հազըրլանմըլ մէգալէլէր իտի: Վեր. Հատիտեանընքի էփէյի գըզըլ միւպահէսէյի միւհիպ օլուլ:

Միուլթիւնըն սէնէվի վազընը Վեր. Տէփոյեան իրատ էյլէտի. պու վազ տախի փէք տիգգաթլէ թէտարիք էտիլմիշ իտի: Անըն մէալինի Գարիյունա պաշգա պիր միւնասէպէթլէ թագտիմ էթմէք իսթէրիզ:

Պու Միուլթիւն մէճլիսինտէ տիկէր իքի մէսէլէ տախի նազար ը տիգգաթ ճէլպ էյլէմիշ տիր. 1. Միուլթիւնըն պու մէմլէքէթտէ պիր յարանուանութիւն իլէ ալաղայա կիրէրէք Հայ Աւետ. քրիստէյէրճէ խուսուսի նուֆուզա մալիք պիր հէյէթ օլապիլմէսի: 2. Աւետարանչական Ընկերակցութիւնըն Սիւրիա վէ Եունանիսթանտա պուլունան Հայ Աւետ. քրիստէյէրին ումուրունտա տահա զիյատէ միւհասիր պիր մուսավէնէթտէ պուլունապիլմէսի իշիւն Ամէրիգան եախօտ Փրէգպիթիլիլըն Պօրտ իլէ մուայյէն պիր անլայըլա կէլմէսի: Պու մէսէլէլէր Միուլթիւնըն վէ Աւետարանչական Ընկերակցութիւնըն վարչական Ժողովլարընըն միւթթէֆիզ միւթալէասընա հէվալէ էտիլտի:

Պու մէճլիսլէրին քրիստէյէրմիզ տահա զիյատէ Փաիտէլի օլապիլմէսի իշիւն անըն թէշքիլաթընճա պազըլ էսասի իսլահաթըն իճրասըլ էլգէմ տիր: Ե. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ԵՒՏԻՆՃԻ ՀԱՍՍԵՄԻՉ

ԵԱԽՕՏ

Նէ՞ ԱՐԱՅՈՐՈՒՉ

Մատտէմիդին իւր գըսմը օլան «Եւտիմնի Հասսէմիդ», չօճուգլըղըմըղտան պէրու էօյրէնմիշ իտիյիմիդ պէշ Հասսէլէրիմիդի տէրխաթր էթտիրիր: Չօգլար պու պիտիյիմիդ պէշէ պիր տահա լալէ էտիպ, օնա Ալթըմնը Հասսէ իսմի-նի վէրմիշէր քի, օ Հասսէ պիր շէյ վուգու պուլմաղտան հիսս էթմէք եա սէզմէֆտէն իպա-րէթ տիր: Պու ալթըլարա պիր Հասսէ տահա ի-լալէ էյլէյիպ օնա արաւագ իսմինի վէրէլիմ: Պու սօն Հասսէնին ինսան թապիաթընտա նէ տէրէճէ գուվլէթլի իտիյինի թէֆէրրուաթըլ-լա իսպաթա Հաճէթ հօգ: Պիր չօճուգ տօղտըղը իւր տազիդէտէն պաշլալարագ արամագ Հաս-սէսինի գուլլանըր: Արատըղը շէյ սիւտ տիր վէ օնու պուլլանտէք աղըտընը քէսմէզ: Վէ անըն խըլգէթինտէ պուլլունան իշպու արամագ Հաս-սէսի էօմրիւնիւն սօնընտէք տէվամ էտէր: Պէպէլլիքտէ թաամ վէ ուլգու, չօճուգլուգտա օյուլն վէ էյլէնճէ, կէնճլիքտէ իւլֆէթ վէ իւն-սիյէթ, քէմալիյէթտէ վարիյէթ վէ մալիւմաթ վէ իսթիյարըղտա իսթիրահաթ արար: Պու խասսէնին սէվգիյլէ՝ Գօլօմպօս օգիանոսը կէ-չիպ պիր տիւնեա պուլտու, Լիվինկսթըն Աֆ-րիգանըն նամալլիմ էօլթէլէրինի քէշֆ էտիպ օրալարա տին վէ մէտէնիյէթին նուրընը կէ-թիւրտիւ, վէ պինլէրճէ քիմսէլէր Գալիֆօրնի-անըն թապիի խազինէլէրինի պուլտուլար: Իմ-տի ատէմլէր նէ՞ արալօրլար սուալընա ճէվապ վէրէլիմ:

Ա. «Կէչիմ արալօրուգ»: Ինսանըն էն թա-պիի վէ էն իւր արատըղը շէյ կէչիմի, էֆմէյի տիր: Աճուրըն նիյազը, եանի, «Եա Ալլահըմ, նասիպիմ օլան էքմէք իլէ պէնի պէսլէ» վէ է-ֆէնտիմիդին «Հէր կիւնքի էքմէյիմիդի պիդէ պու կիւն վէր» տուասը՝ ինսանտա պուլլունան էքմէք արամագ վէ կէչիմ չըգարմագ Հապասը-նըն թապիի նէթիճէսի տիրլէր: Ասիատա վէ էվրօփատա վէ տիւնեանըն հէր թարաֆընտա եաշայան միլիօնլարըն էն իւր վէ էն մուհիմ իհթիյաճլարըն էֆմէֆ տիր: Եիւզ պինլէրճէ քիմսէլէրին թէլէֆինէ սէպէպ օլան պիր չօգ էվրօփա մուհարէպէլէրինին նէ հօլտա պաշլա-

տըղընը թէֆթիշ էտէր իսէք, օնլարըն էն պէ-յիւք սէպէպինի էքմէք տալասընտա պուլաճա-յիւք: «Էհալի չօղալըյօր, էքմէք աղալըյօր: Նէ՞ եափալըմ քի աճ գարնլարըն տօյուլարալիլէլիմ: Օնտան գօլայ նէ՞ վար: Պիր պէհանէ իլէ պիր մուհարէպէ պաշլալալըմ:» Նէթիճէսի մալիւմ: Եիւզ պինլէրճէ քիմսէլէր մէյտանտան գալտը-րըլըպ, պազի գալանլար տօյասըյա պիր էքմէք եէյէպիլիլէրլէր: Մ. Ամէրիգա կիպի էֆմէյի չօգ օլան վէ օնու էլտէ էթմէնին վասըթալարըն գօ-լայ օլան պիր մէմլէքէթտէ եաշատըղըմըղտան, էվրօփա մուհարէպէլէրի Հազգընտա գիքըն էթ-տիյիմ Հազիգաթա գօլայճա ինանամաղըլ: Եի-նէ տէ էքմէք Հապասընըն շիտտէթ վէ հէրարէ-թինի չօգլարըմըլ էսքի վաթանտա իքէն հէմ պաշալարընտա կէօրմիւշ հէմ տէ քէնտի էօմ-րիւմիւգտէ հիսս էթմիլիդ:

Պուլունլէ պէրապէր՝ ինսան անճագ մատ-տի պիր մախլուգ հալինտէ տիւշիւնիւտիւլիւն-տէ պու տօղրու տըր: Լաքին մատտէտէն ֆագ-լա վէ ֆաիգ րուհա մալիք տիր քի օ տա ղըտա իսթէր վէ րուհըն արատըղը հայաթ էքմէյի տիր:

Իֆիմնի եէրտէ, պիդ սէրվէթ վէ վարիյէթ արալօրուգ: Հազգ թարիգլէրտէ մալ, մէլալ, սէրվէթ արամագ խաթա տէյիլ սէվապ տըր: Մալ տէյիլ իլլա մալփէրէսթիմ ճիւմլէ քէօթիւ շէյլէրին մէնպալ տըր: Էֆէնտիմիդ սէրվէթէ գարըն տէյիլ, իլլա սէրվէթի էյրի մէպտէլէր իլէ արալըպ էնկին հօլլարտա սարֆ էթմէլլիլէ գարըն սէօյլէտի: Պու մէմլէքէթտէ պիդ միե-նատէրլէր արասընտա եաշալօրուգ: Պիդ թիւր-քիատա իքէն պին լիւալըգ ատէմլէրի Րօշիլտ-լէրին, Րաքֆէլլըլարըն, Գարնէկիլէրին, վէ Ֆօրտլարըն մէրթէպէսինէ գօր իտիք: Պու մէմ-լէքէթտէ միլեօն տալլըլիք մէպալալարա տէ-յիլ, իլլա պիլեօն Հազգընտա պիլէ սէօղ աշըլ-տըղընտա, պիդի հայրէթտէ պրագմալօր: Սէր-վէթ արամագ, պուլմագ վէ պիրիֆտիրմէֆ հազգ վէ ճաիգ իտիյինի իգրար էտէր իսէք տէ, միլեօնատէլէրտէն չօգլար՝ օլ քիւլլիյէթլի սէրվէթլէրինի էլտէ էթմէք իշիւն հիլէպաղը-ղա վէ ախէրլէրին հուգուգընը փալիմալ էթ-մէլլիյէ իրթիքեապ էթտիլլէրինի տէ պիլիլիդ: Շիմտի սէրվէթ քէսպինտէ վաթանտաշլարըմըլ էօյլէսի ֆասիտ հօլլարտան սազընըպ, միլլէ-թիմիդին միլթէպէր իսմինի փաք սազլամագ մուգատտէս վազիֆէլէրինտէն պիրի տիր: Զի-րա էֆէնտիմիդին տէտիյի կիպի, «Պիր ատէմ

պիւթիւն տիւնեայլ զազանըպ տա քէնտի ճանը-
նը զայ էտէրսէ նէ՞ իսթիֆատէ էտէր, եախօտ
ատէմ քէնտի ճանընա պէտէլ նէ՞ վէրէպիւրի:»

Իւչիւննիւ եէրտէ, պիզ մալիւմաթ արա-
յօրուզ: Միւլէթ հալիւնտէ պիզ մալիւմաթփէր-
վէր իզ: Տալիմա պիւմէտիյիմիզի պիւմէթ,
էօյրէնմէթ իսթէրիզ: Վէ լաքին մալիւմաթ ա-
րար իքէն, «Իւմին պաշը Բապպըն գօրգուսը»
իտիյի սէօզիւնիւ չօգ սըրալարտա ունուլմու-
չուզ: Էօյլէսի մալիւմաթ եախօտ Ալլահսըզ իլմ
եապիլիկի՝ ինսանըն պաշընա կէլէն էն պէօյիւթ
մուսիպէթլէրտէն պիւրի տիւր: Տիւնեայա պէլա
օլմուչ օլան քիմսէլէր, եախօտ տիւնեայա
Փըսզ ու Փիւճուր թարիզլէրինտէ կէզէն քիմ-
սէլէր՝ տախիմ մէֆթէպսիզ վէ ցախիլ օլանլար
տէյիլ, իլլա օգուսուչ սընփընա ախտ օլուպ տա
Ալլահսըզ, տիւնիզ, իմանսըզ էօմրէրինի կէ-
չիքէնլէր տիւր:

Պու սաթըրլարը խիթամա կէթիւմէզտէն
չու խուսուսը տա զիքը էթմէլիյիմ, եանի, էթ-
մէթ արայանլարտան չօզլար օնու պուլամա-
տըզլարընտան աճլըգտան էօլմէլէրի վուզու
պուլապիլիւր: Մալիւմաթ արայանլար, եախօտ
տէյիլիմ մէթթէպիլի օլմաղա խահիլի օլանլար՝
պիւր չօգ սէպէպլէրտէն տօլայը մէթթէպիլիզ
զալմալարը օլապիլիւր: Վէ լաքին Ալլաշը ա-
րայան հէր քէս Օնու պուլամազ տըր, էյէր
Յոզհաննէսին իքի շայիրտի կիպի ցիտտէն ա-
րայօր իսէ: Վէ Ալլաշը պուլմազ իլէ՝ էօմրիւն
զայ օլմուչ սաատէթի իատէ օլընաճազ, քէսպ
էտիլմիչ օլան սէրվէթ միւսպարէլէնէճէթ վէ
թահսիլ էտիլմիչ օլան պիլիլի մէսէրէթ վէ
մէնֆաթթ մէնպալը օլաճազ տըր: Պու սաթըր-
լարը միւթէլաա էտէն հէր քէս՝ քեա՛շքի Դա-
ւիթին շու սէօզլէրինի տէ միւթէլաա էտիպ,
էօմրիւնիւն օլ սէօզլէրէ օլան հայաթի ալազա-
սընը Փիքըր էտէ իտի, եանի, «Է՛յ օլլըմ Սոզո-
մոն... էյէր Ալլահը արար իսէն Օնու պուլուր-
սըն, վէ էյէր Օնու թէրք էտէր իսէն, Օ տախի
իլէլ էպէտ սէնի թէրք էտէր:»

ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Սան Տիէկօ, Գալիֆօրնիա:

ԷՅ ՃԻԻՄԼԷ ՍՈՒՍԱՅԱՆԼԱՐ ՍՈՒԼԱՐԱ

ԿԷԼԻՆԻՉ

Սէնէլէր էվվէլ Օգոստոսուն սըճազ պիւր
կիւնիւնտէ պիւր զաշ արգատաշլար իլէ Պահրը
Սէֆիտին տիւ քիւշէ սահիլինտէ պուլուճուլօր
իտիք: Գարշըտա մաի տալլալարը, էթրաֆտա

օրմանլըզլարը, իքի թարաֆտա օլան եալլըն
զայալարը, վէ եանը պաշըմըզտա 5800 ալազ
իրթիֆաընտա օլան ճէպէլ Ազրայը սէյր ու թէ-
մաշա էտէր իքէն, սուսուզլըզլըմըզ հիսս էյլէ-
յիպ սու արամաղա պաշլատըզ, լաքին պուլա-
մատըզ վէ սուսուզլըզա տայանամայըպ 100
ատըմ իլէրիտէ տէնիզ սուլունտան իշտիք իսէ-
տէ, պու թուզլու սու սուզլուզումուզու տահա
զիյատէ արթըրտը: Պու հալտէ ալտէթ էտէր
իքէն պիւր զաշ ատէմէ ըասթ կէլտիք քի օնլար
պիւր եէրլի չօպանա սիւալ էտէրէթ հէման 2-3
ատըմ արգալարընտաքի սուլուն եէրինի պու-
լուպ իշմիշլէր: Վէ էլլէրինտէ պիւր գատէհ սու
օլարազ պիլիլի իսթիզպալ էյլէտիլէր: Պու
թաթլը սու եազընտաքի պիւր զայատան նէպան
էթմէթտէ իտի:

Սուսուզլուզ ճանըն պու տիւնեայա օլան
հասրէթինի, տէնիզին սուլու իսէ տիւնեէվի
քէյֆ ու զէվլէրի իմա էտէր: Տէնիզ սուլու
սուսուզլուզումուզու կիտէրէմէյիպ տահա զի-
յատէ արթըրտըզ կիպի տիւնեանըն զէվզ ու
սէֆալարը տախի ճանտա օլան հասրէթի իզնա
էթմէյիպ անը արթըրըր: Չօպանա սիւալ օլուն-
տուզտա մալիւմաթ վէրէպիւմէսի, վաիզլէրի-
միզին Գրիստոստա օլան հայաթ սուլու հազ-
զընտա պիզէ մալիւմաթ վէրէպիւմէլէրինի վէ
արգատաշլարըմըզն էլլէրինտէ պիլիզ պիւր
զապ սու կէթիւմէլէրի, միւմինին հայաթ սու-
լունու իշտիքտէն սօնրա իշմէմիշ օլանլարա
կէօթիւրմէթ հասրէթինի կէօթէրիլ:

Իմտի էյ տօսթում զայամըզ օլան Գրիս-
տոստան նէպան էտէն պու սուտան իշտի՞ն մի,
Գրիստոս սանա պու տէրէճէ եազըն իքէն ու-
զաղա կիթմէյէ հաճէթ եօզ տըր, Օ քիլիսէն-
տէ, խանէնտէ, Գրիթապը շէրիֆինտէ պուլու-
նուր: Անտէն իշ վէ գօնչունա տա թագտիմ էյ-
լէ:

«Տիւնեա սուլու անը տըր
Սէֆա վէրմէզ ցանա,
Յիսուս աշգ փուսարը տըր
վարայըմ թէզ անա.
Բուհում անտէն իշէրսէ
Գալմազ պաշգա իսթէֆ.
Գիմէ Բապպ իշիրիքսէ
Օ գանմասը կէրէֆ:»

ՕՍԱՆՆԱ Ս. ԱԲԷԼԵԱՆ

Քէսապ, Մայիս 12:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՀԱԼԷՊ

Հալէպ գատիմտէն պէրու Էվրօփա վէ Ասի-
ա արասընտա, Աճէմիսթան, Պաղտատ, Հին-
տիսթան եօլու օլմուշ տըր: Սիւրիա, Պաալ-
պէք, Փալմիրա վէ Մէնպիճ շէհրէրի խարապ
օլտուգտան սօնրա էհէմիլէթի արթմըշ տըր:
Շէհր 1114, 1139 վէ 1170տէ գէլգէլէտէն խա-
րապ օլմուշ վէ անճազ էսքի էսէրէրտէն գա-
լա մէվճուտ տըր: Պիր վազթ Սիւրեանլար Եու-
նանլար վէ Յուլիանօս Չէզար շէհրի գապթ էթ-
միշ իտի. վէ Էքիճի ասրտան պէրու Քրիսթի-
յան քիլիսէ մէվճուտ օլմուշ տըր: Շիմտի 300,
000 էհալիսի օլուպ պիր Էլէիճիսիսի Քրիսթի-
յան, 8,000ի Եհէնուտի տիր:

Հարպ Ը Ումումիտէ Հալէպ պէօյիւք աս-
քէրի վէ Թէհէրի մէրքէզի օլմուշ տըր: Օ վա-
զըթ էն ազը 350 պին էրմէնի մուհաճիւրի պու-
րատան կէջմիշ վէ օնլարըն պազիյէսի Էլէ 1922
տէ Կիլիկիտան կէլէն էրմէնիլէր գամօ օլուպ
շիմտի 40,000 էրմէնի մէվճուտ տըր: Պուսլար
Թիւրքիանըն 120 Փարզլը շէհրէրիտէն կէլմիշ
տիրէր:

Էրմ. Մուհաճիւրէրտէն Էարըսը շէհրտէ
սաքին օլուրլար: 2-3, պազէն 5 Փամիլեա պիր
էվէ տօլարազ: Տիկէր Էարըսը քէմիլէրտէ սա-
քին տիրէր: Պու քէմիլէրտէն էն պէօյիւլի
Սիւլէյմանիյէ Էաթօտ Համիտիյէ Գէմիլի օլուպ
1900 գուլիպէլէրտէ 13,000 մուհաճիւր սաքին
օլուր քի պուսլար Մարաշ, Քիլիս վէ Ճիպինտէն
տիրէր: Նօ. 3-5տէ 1348 գուլիպէ վար քի պաշ-
լըճա Այնթապլը տըրլար: Նօ. 6տա 53 գուլի-
պատա Ուրֆալըլար: Կիւլ Մէյտան տէնիլէն
Գէմիտէ էսքի պիր գըշլատա 900 Խարփուլը,
Էրզրուլըլար վար տըր: Շէհի Չէյթուս էհալի-
սինտէն 500իւ Էսատ Փաշա Գէմիլինտէ սաքին
տիրէր: Պաղտատ Սթասիյօնընտա Ուրֆատան
կէլէն Սիւրեանիլէր վէ պաշա ուֆազ գէմի-
լէրտէ 1700 գատար Այնթապլը, Խարփուլը
վէ Կիւրիւնիլէր վար. վէ 3 Փարզլը Էէրլէր-
տէ պէօյիւմիշ էօքսիւզ գըզլար վէ 51 Էէթիմ-
լէր տախի Ամէրիգատաքի Տիարպէրիլէր
Թարաֆընտան գայրըլըլար: Պու 40,000
միւլթէճիլէրտէն 16,000ի էրքէք 24,000ի գա-
տըն տըր: Իշ ճիհէթիլէ 650 գօնուրաճը, 280
թէրզի, 450 նաճար, 1500 Էափուճը, 280 տէ-
միւրճի, 50 գուլուճը, 150 թէնէքէճի, տէօքմէ-

ճի, 160 գասապ, 225 սարրաֆ, 830 ճուլֆա,
600 տիւքէանճը, 320 արապաճը, շօֆէօր, 8000
Իյնէ վէ խալը Իշի Էափանլար, 6252 ամէլէ,
Համմալ, Խըտմէթճի, 32 տօգթօր, 15 էճգաճը,
21 բուհպան, 350 մուալլիմ, 85 տիշճի, 60 ա-
վօգաթ, մէմուր վէ պանգա մէմուրը, 60 միւ-
հէնտիս վար տըր:

Էվրօփա վէ Ամէրիգատան կէլէն էսքի էլ-
պիսէլէրի Թէմիլզէյիպ Թամիր Իշի քիւլիյէն
Էրմէնիլէրին էլինտէ տիր քի 2500 գատըն պու-
իշտէ տիրլէր վէ պու էլպիսէլէր Թիւրքիայա
Էօլլանըլըյօր: Շէօյլէ քի Թիւրքիլէր Էինէ Էրմէ-
նիլէրին Իշինէ միւհթաճ տըրլար: Շիմտի
Թիւրքիատա տախիլի մուհարէպէ օլտուղըն-
տան պու Իշ տախի տուրմուշ տըր: 20,000 էր-
քէքտէն Էարըսը տախիմ Իշ պուլմագտա կիւճ-
լիւք շէքիյօր:

Մէզէպի ճիհէթիլէ 4000ի Գաթօլիք, 4000ի
Փրօթէսթանթ վէ 30,000ի Լուս. տըրլար:

Մէարիֆ: Օն Փարզլը միւհսսէսէլէրտէ
2964 օղլան վէ 2377 գըզլար Թալիմ օլունմագտա
տըրլար. 85 էրքէք վէ 64 գատըն մուալլիմ վէ
մուալլիմէլէր վար: Մէքթէպլէր մասրաֆը սէ-
նէվի 9000 Ինկ. լիւրասը տըր. վարիտաթ Իսէ
3400 լիւրա տըր: Շէօյլէքի պու միւհսսէսէլէր-
տէն պազըլարը գափանմալը տըր:

Եինէ տէ 2000 մուհաճիւր էվլատլարը մէք-
թէպսիլդ տիրլէր: 2500 փէտէրսիլդ, 400 հէմ փէ-
տէր հէմ վալիտէսինի զայպ էթմիշ էօքսիւզլէր
վար:

Մուալէնէթ Իշի: 32 հայրենակցական մի-
ուլթիւնլար վար քի պուսլար կէջմիշ 2-3 սէնէ-
տէ 12000 Ինկ. լիւրասը Ամէրիգատան վէ Թաշ-
րատան կէթիւրիպ մուհաճիւրէրին մէսքէն վէ
մէքթէպ Իշինէ սարֆ էյլէտիլէր: Հալ Ը
հազըրտա պու մէնպատան չօգ պիր շէյ կէլտի-
յի Էօգ տըր:

Բարեգործական: 1919տէն 1924է գատար պու-
շիւրքէթ էօքսիւզիանէլէր, մէքթէպլէր, միւհ-
թաճ մուհաճիւրէր Իշին փէք պէօյիւք Էար-
տըմլարտա պուլունմուշ տըր: Պու սէնէքի
պիւտմէ 2500 Ինկ. լիւրասը տըր: 150 օղլան վէ
գըզլար Իշին արհեստանոցլարը, 50-60 գըզլար
Իշին ապաստանարան, վէ 400 միւլթէճիլէրէ
մուալէնէթ Իշին Թէշքիլթը վար տըր:

Ճէմիյէթ Ի ազվալ Թարաֆընտան Թային
օլունան Թէֆթիշ գօմօսիյօնըն մագսէտի է-
սարէթտէ օլան էրմէնիլէրի գուրթարմազ տըր
վէ 1922 տէն պէրու Հալէպ շիւպէսի 700 քիմէ

գուրթարմը վէ քէնտիւրէ մահսու մէք-
թէպ, իշ մահալի, էլ իշի, նաճարլըգ, վէ տէրի
իշլէրի վար իմիշ: Բագգա վէ Թալապիթ ա-
րասընտա 80 խանէլի պիր քէոյ Թէշքիլ օլուն-
մուշ, պունտան մատա 40ար խանէլի իրի քէոյ
տահա Թէշքիլ օլունմուշ:

Նիյր Խք Ռիլիֆ կէշմիշ 3-4 սէնէ գարֆըն-
տա 1500 էօքսիւզլէր սագլատըղը կիպի 15,000
էրմէնի վէ Բուժ մուհաճիւրլէրէ մուշվէնէթ էյ-
լէտի: Պիր սէնէտէն պէրու էօքսիւզլէր պաշգա
եէրէ գալտըրըմը օլուպ շիմտի 12 եաթագլը
պիր ուֆագ Գլինիք վէ ալտա 30 լիրա գատար
շըգարըմը էօքսիւզլէրէ մուշվէնէթ էյլէր:

Պէպէլլէրէ սիւտ տէփօսը: Մուհաճիւր պէ-
պէլլէրինէ սիւտ վէրմէք իշիւն Հալէպ վէ Ին-
կիլթէրրատա պագը տօսթլար Թարաֆընտան
Թէէսիս օլունուպ 1923 Փետր. 9 տան պէրու
սիւտ Թէվլի օլունույօր իսէտէ իհթիյաճ զա-
յէթ պէօյիւք տիր:

Գըղլար իշիւն իլթիճա մահալի տախի ալ-
նի հիյէթլէր Թարաֆընտան Թէէսիս օլունմուշ
օլուպ 99 գըղ պուրայա գապուլ օլունմուշ, 25ի
Թէէհիւլ էթմիշ, 39ը տաիմի իշ պուլմուշ վէ
պագիսի ինէ իշի, Թէրգիլիք, իւթիւ, նըրսըգ
էօյրէնմէքտէ վէ իշլէմէքտէ տիրլէր:

Յրանսըգ հիւքիւմէթիւնի, Արապ հիւքիւ-
մէթիւնի, Հայ Կարմիր իւշըն, Ալթունեան
խասթախանէսիւնի մուշվէնէթ վէ հիւանիւ
մուշմէլլէրի հէր պիր էրմէնիւնի գալպիւնի
շիւքըն իլէ տօլտուրմուշ տըր: Եինէտէ պիւ-
թիւն միւլթէճիլէրէ սարֆ օլունան 15,000 լիրա
կիպի պիր մէպլաղ տըր քի սէնէվի առէմ պա-
շընա 1/2 լիրա էտէր: Պու պէօյիւք տէրտիւն տէ-
վասը իշ վէրմէք վէ արագի վէրմէք իլէ օլուր:
Չարշուտա ալընան պիր շէյի կէօթիւրմէք իշիւն
20 էրմէնի 8 եէրլի համմալ գօշար վէ չօգ էմ-
լաք վէ սէրվէթ սահիպլէրի պիր էքմէք փարա-
սընա րագի տիրլէր: էրմէնի էրքէք վէ գատըն-
լար Թէհամմիւլ իլէ շէքմէքտէ տիրլէր: Գա-
տընլար պու էօմիւլ հարէմլէրին րահաթ վէ
ղէվգիւնէ Թէրճի հիլէտիլէր: Անլէր «Բապլըն
գալմը իլէ էղիյէթ շէքմէյի կիւնահ իլէ գէվգ
ու սէֆայա Թէրճի հիլէտիլէր: Անլէրէ իշ վէ
Փուրսաթ վէրիլի իսէ ճիւմլէսի չալըշպ քէն-
տիլէրին վէ աիլէլէրին իսէլաս էթմէյէ հաղըր
տըրլար:

Հալէպ

Ա. ՇիրԱճեԱն

ԱԹԼԱՆԹԱ

Աթլանթա ճօրճիա էյալէթիւնի փայի-
թաիթը օլուպ, սաթհ ը տէրեատան իրթիֆար
1110 ալագ տըր: Իգլիմի միւլթէտիլ օլուպ Թօի-
րաղը տախի զայէթ միւնպիթ տիր: շէհրէ իլք
տէֆա կէլէն գան րէնկիւնտէ օլան պու ֆէլհան
Թօիւրաղա հալէսլէնիլ:

Մէվգիլի Պահր ը Մուհիթի Աթլանթին շար-
գընտա վէ Մէքսիքօ քէօրֆէղիւնի ագընթըսը
շէմալընտա օլտուղու ճիհէթտէն եաղըն քէս-
քին սըճաղըն միւլաղէնէ էյլէյիպ եաղ կէճէ-
լէրի զայէթ սէրին վէ միւլայիմ հալա մէյտա-
նա կէթիլիլ: Քէգա գուրու վէ սաղլամ հալասը
օլուպ եաղ կէճէլլէրի աշըգ հալատա եաթան-
լար հիշ պիր կէօնա գիյան կէօրմէլլէր:

Պիր չօգ խուսուլարտա Կիլիկիանըն Այնթապ
շէհրինէ միւլապիհ տիր: Եալընըգ գար եաղ-
մալըպ եաղմուրը իսէ օլտուղճա զանի տիր:
300տէն գիյատէ քիլիսալարը օլուպ գըսմ ը ա-
գամը փրօթէսթան տըր:

Աթլանթանըն Թէրագըսը ճօղրաֆիաճա
օլան մէվգիլի սէպէպիւնտէն օլուպ կէշմիշ Թա-
րիսիւնի կէօսթէրտիլի կէօրէ տահա շէհր
եօգ իքէն Թրէյն խաթթլարը պու նօղթայը
մէրքէգ իթթիսաղ էյլէմիշլէր տիր: Հալ ը հա-
ղըրտա հէր Թարաֆ իլէ պաղլանմը օլուպ շէ-
մալ վէ ճէնուպըն շարգ վէ զարպըն մէրքէղի
հալիւնտէ ճիւմլէ Թարաֆ իլէ Թիճարէթ ալա-
գասը վար տըր:

Մէքէնէսի 1925 սթաթիսթիքինէ կէօրէ 240,
000 հիսապ օլունույօր, 170,000 պէյաղ 70,000
սիյահ: Սիյահլար սէնէ պէ սէնէ Թէտրիճէն ա-
գալմագտա կէօրիւնիլյօր:

Շէհրին Թէգատտիւմիլ իշիւն չօգ ճէհտլէր
օլույօր վէ հիսապ էտիյօրլար քի 1930 տա 500,
000 սէքէնէսի օլաճագ տըր: Եունիլըն վէ Թըր-
միւնը սթէյլընլարա եէօլմիլէ 145 Թրէյն կիր-
մէքտէ վէ պրագմագտա տըր:

Մէքթէպ վէ գօլէճլէր ճիհէթիլլէ Աթլան-
թա ճէնուպըն Թալիմ ու Թէրպիյէ մէրքէղի օ-
լուպ, 52 Թանէ պէլլի միւլէսսէսլէրի վար տըր:
Տարէլֆիսուն, գօլէճ, Թէքնօլօճի, հայ սքուլ-
լարը վէ 76 Թանէ իպթիտաի մէքթէպլէր տիր:

Պունտան մատա 13 Թէաթրօ 18 պէօյիւք
հօթէլլէր վէ 23 պանքա վէ Թըսթ քըմիլընիլէր
վար տըր: 35 Թանէ պէօյիւք օֆիս պիւնալարը
օլուպ 9 Թանէ տախի եաթըլմայա Թէշէպլիւս
օլունմուշ տըր: Շէհրին Փրաքթրի նամ մէշհուր
ճատտէսի իւգէրիւնտէ Նիւ Եօրքըն Մէյոգ գուճ-

փանեասը եէնի պիր մաղազա ետփտըրմայա թէչէպպիւս էտիյօր քի սալթ պինայա \$9,000, 000 սարֆ օլունաճադ :

Սթօն տաղը Աթլանթատան 16 միլ պիր մէ- սաֆէտէ օլուպ, պու տաղ պիր փարչա գայա տըր, վէ տիւնեանըն աճայիպաթլարընըն պիրի սայըլա պիլիւր . սալթ չէվրէսի 7 միլ տիր : Եիւթսէքլիյի 700 այագ : Աթլանթայա կէլիպ տէ պու տաղը կէօրմէմէք էքսիքլիք սայըլըր : չիւն- քի պիւթիւն տիւնեատա պիր թանէ տիր : Իքի նէսիլ տիր պու տաղըն թաշընը պինալար վէ սօգազլար իչիւն գուլլանմագտալար . եինէ տէ անըն իւզէրինտէ պիր իշարէթ պիլէ պրագըլ- մամըշ տըր : Իշթէ սանա թիւքէնմէզ պիր խա- զինէ : Պու տաղըն սահիպի վագթըլլէ պու տա- ղը պիր գաթըր իլէ թրամփա էթմիշ տիր :

Շէհրին Կրէնտ փարքընտա տախիլի մու- հարէպէնին էլ իլէ չըզըլմըշ ըէսմի վար (Պէթըլ ալ Աթլանթա) : Պու ըէսմ 9 թօնօ աղըրըլըն- տա , չէվրէսի 4400 այագ , տախիլտէ վէ եիւք- սէքլիյի 50 այագ փէք աճայիպ պիրըսմ օլուպ տախիլի մուհարէպէյի կէօղիւն էօնիւնէ իզհար էտէր :

Աթլանթա հապսխանէսի տախի կէօրմէյի տէյէր պիր մահպէս օլուպ տէրունինտէ 3,000 գատար մահպուս պուլունմագտա տըր : Պիր թանէսի էրմէնի տիր : Պու մահպէստէ չօք ա- գըլըր քիմսէլէր վար տըր : Պունլարըն արասըն- տա պիր տէ վալի վար տըր : Պու մահպէստէ օլան էրմէնի իլէ գօնուշտուղուսուզ էսնասըն- տա , զիքը էթտի քի էրմէնի միլլէթի արասըն- տա քէսքին ազըլըր քիմսէլէր փէք ազ տըր : վէ պունու իսպաթ հալընտա կէչմիշ 20 սէնէ զար- ֆընտա պու մահպուստա սալթ իքի էրմէնի կէօրիւլիւշ իտիյինի սէօյլէտի :

Աթլանթատա 30 գատար էրմէնի պուլու- նուպ 4 ֆամիլեա վէ պագիսի պէքեարլար տըր : իւչիւ խալը թիւճճարը օլուպ , Փիլիպպուսեան , Սիմոնեան վէ Պօյաճեանլար տըր : Պիր ֆօթօզ- րաֆճը Հաճընլը Պր . Սարգիս Գուշեան , պիր գօնտուրաճը վէ պիր տախի զայէթ մահիր սա- աթճըմըզ վար տըր : էրմէնիլէր չօք օլմատըզ- լարը ճիհէթտէն եէքտիկէրլէրի իլէ մուհապ- պէթլի տիրլէր :

Պու չէհիր պիր չօք խուսուսլարտա մէտէչ չալան օլուպ փարլազ միւսթագպէլի նօզթա ի նազարընտան սաիր մահալլարտան Գալիֆօր- նիայա հիճրէթ էտէն էրմէնիլէրէ պու չէհիր թափսիյէ էտէրիմ :

Ն . Կ . ՆԱԶԱՐԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎԿԻ

ՀԱՐԱԿ Ը ՈՒՄ ՈՒՄԻՆԻՆ ՍԷՊԵՊԼԵՐԻ

Հարպը Ումուսինին մէսուլիյէթինտէ միւ- վէրըրիլէր Րուսիանըն հիսսէսի վէ տիւնեանըն էն պէօյիւք հարպընըն սէպէպլէրի հագըրնտա պիր թագըմ թէլէկրաֆլար , չէհատէթլէր վէ էվրազ նէշը էթմէքտէ տիրլէր : Պագըլարընը մուսթասարէն եագաճաղըզ :

1914 Յուլիս 29 , Ձարըն Ալաման իմփէրա- թօրընա թէլիկրաֆլ : «Մէսրուր իմ քի՝ Ալա- մանիայա ափտէթ էյլէտինիզ , չու մուհիմ վէ վէ- խիմ տագիկէլէրտէ եարտըմընըզ ճիտտէն թա- լէպ էյլէրիմ : Ձաիֆ պիր տէօվլէթէ գարշը նա- պէճա հարպ իլան օլունմուշ տըր վէ Րուսիա- տա տէհչէթլի պիր զազապ ույանտըրմըշ տըր : Պունա պէն տախի իշթիրաք էտէրիմ վէ գօրգա- ըրմ էհալինին թագեիզինէ մուգապէմէթ էտէ- մէյէրէք էօյլէ ատըմլար ալմալը իմ քի հարպը ինթաճ էտէպիլիւր : էվրօփա հարպը կիպի պիր աֆէթին էօնիւնիւ ալմագ իչիւն սիզէ գատիմ տօսթլուղումուզ նամընա իպրամ էտէրիմ քի միւթթէֆիգիլիզի փէք իլէրի կիթմէքտէն մէն էթմէք իչիւն թէքմիլ գուլվլէթինիզի գուլլանը- նըզ :»

Պու այնի կիւնտէ Ձար Նիքօլա ճիւլէ ա- քէրի միւշափլիլէրլինին ումուսի սէֆէրպէրլիք իլանը լաղըմ իտիյի իտտիասընա ըաղմէն գըս- մէն վէ անճագ Ալսթրիայա գարշը սէֆէրպէր- լիք էմրի իմզալամըշ տըր : Լաքին Սօխումլի- նօֆ վէ Րուս էրքեանը հարպը կիզլիճէ Ձարա խապէր վէրմէյէրէք ումուսի եանի Ալամանիա- յա գարշը տա սէֆէրպէրլիք հարաքէթինտէ պուլունմուշլար :

1917տէ Հարպիյէ Նաղըրը Սօխումլինօֆ մուհաքէմէ օլունուր իքէն , ձէն . եանուչքէվիշ չէօյլէ չէհատէթ էթմիշ :

«Հարպըն գուհուրը մութլագ օլտուղունու անլատըղըմտա իմփէրաթօրա ումուս սէֆէր- պէրլիք իլան էթմէմիզի իսրար էթտիմ : Ձիւնքի Ալամանիա հաղըր իտի վէ Ալսթրիանըն արգա- սընտա տուրույօր իտի : Ձար գապուլ էթմէտի : Պէն եինէ իսրար էթտիմ վէ Յուլիս 29տա մէճ- լիս ի վիւքէլայա կիտիպ իւշ նաղըրա իմզա էթ- տիրտիմ . չիւնքի գանի իտիմ քի Ալամանիա իլէ հարպ գաշըլմագ պիր վագաա իտի :»

Օլ կիւնիւ Յուլիս 29 , Ս . Փէթէրգպուրիկ աթաչէ միլիթէրի ձէն . եանէչքէվիշտէն սօր-

տուղղունտա ինքեար էյլէմիշ իսէ տէ ինանմամը վէ ումումի սէֆէրպէրլիք օլմատըղընը իսրար էտիպ, իսթէրսէն թահրիրէն եազըպ վէրէյիմ, տէմիշ «զիրա հալա Ձարըն ուզազը ճէպիմտէ իտի» տէյօր Եանէշքէվիշ. պու շէհատէթտէն անլաթմագ իսթէյօր քի Ձար իմզալամըլ տըր:

Օլ կիւնիւ ազշամը Խարիճիյէ Նազըրը Սազանօֆ հարպըն մութլագ օլտուղղունա գանի օլուպ էրքեան ը հարպ իլէ կէօրիւշտիւյիւնտէ անլամըլ քի հէր նէ դատար Ձար ումումի պիր ֆէրման իմզալամամըլ իսէ տէ ասքէրի հիյէթ պու Եօլտա էմր վէրմիշ վէ կիլլիճէ սէֆէրպէրլիք տէվամ էտիյօր: Օ ազշամ Ձարա թէքար միւրէճաթ օլտուղղունտա իսթէր իսթէմէշ իմզալամըլ:

Եինէ օլ կիճէ Ձար Կայսր Ուիլիէմտէն ալտըղը պիր թէլէկրաֆ իւզէրինէ Սօխումլինօֆ թէլէֆօնա չաղըրըպ ումումի սէֆէրպէրլիյի թաթիլ էթմէսինի էմր էթմիշ. լաքին ֆէնի հարպ նօգթաի նազարընտան պուենուն միւմքին օլմատըղընը ճէվապ վէրմիշ վէ տէր հալ Ձար էրքեանը հարպ րէիսի ճէն. Եանէշքէվիշէ թէլէֆօն իլէ էմր էթմիշ: Եանիշքէվիշ շէհատէթինտէ սէօյլէ սէօյլէյօր: «Պուենուն միւմքին օլմատըղընը Ձարա սէօյլէտիմ լաքին Ալաման իմփէրաթօրընըն շէրէֆի իւզէրինէ սէօղիւ տահա գուվլէթի օլտուղղունտան Ձար իսրար էյլէտի վէ տէրհալ Սազանօֆա վազաայը պիլտիրտիմ:» Եարըմ սաաթ սօնրա իքի ճէնէրալար արասընտա թէլէֆօնլա չու մուհապէրէ օլմուշ:

Եանիշքէվիշ, «Ձար սէֆէրպէրլիյի տուրտուրմագլըղըմ էմր էթտի»:

Սօխումլինօֆ, «Նէ՞ ճէվապ վէրտինիդ:»

Եանիշքէվիշ, «Փէննէն միւմքինսիդ տիր տէտիմ լաքին Եինէ էմր էթտի նէ՞ եափայըմ:»

Սօխումլինօֆ, «Հիշ պիր շէյ եափմա:»

Պէօյլէճէ Սօխումլինօֆ էվվէլա կիլլի էմր վէրմէսիլէ սօնրա եարը կիճէտէ Ձարըն պու փքինճի էմրինէ տախի իթաթ էթմէմէսիլէ մէսուլիյէթի իւզէրինէ ալմըլ օլույօր:

Օլ կիճէ սաաթ 11տէ Բուսիա Ումուր ը էճնէպիյէ տաիրէսի Միլտիրի Նիկօլա Ալէքսանտրօվիշ Ֆրանսա սէֆիրի Փալէլէօկըն Եանընա կիւիպ Բուսիանըն Ավսթրիայա գարշը ալանէն վէ Ալամանիայա գարշը կիլլիճէ սէֆէրպէրլիք եափտըղընը սէօյլէտիյինտէ՝ պուենուն սիյասի վէ պէյն էտ տիւվլէ նօգթաի նազարընտան տօղըու օլմատըղընը սէֆիր սէօյլէմիշ վէ Սա-

զանօֆա պու պէյանաթընը թէպլիղ էթմէսինի րիճա էյլէմիշ: Կիճէ եարըսընտա Սազանօֆ թէլէֆօն իլէ սէֆիրէ ումումի սէֆէրպէրլիք իլան օլմատըղընը պէյան էթմիշ իսէ տէ, այնի գէմանտա Եանէշքէվիշ իլէ կէօրիւշմէքտէ օլան Ֆրանսըլ ասքէրի միւշապիրինէ սահիւ օլտուղու սէօյլէնիմիշ տիր:

1. Սուլհ իշիւն վասըթալար գուլլանմագտա իքէն վէ Ձարըն թալէպի իւզէրինէ Ալաման իմփէրաթօրը Վիէննատա թէվասուլէ էթմէքտէ իքէն սէֆէրպէրլիյին իլանը իսթա իտի: 2. Պու սէֆէրպէրլիյին հարպ տէմէք իտիյինի Բուս ճէնէրալարը վէ Ձար քէնտիսի պիլիյօր իտի. չիւնքի Ալամանիանըն էն պէօյիւք մուվաֆազիյէթի սիւրաթտա Բուսիանըն իսէ պիշիսապ ասքէրինտէ իտի: Ձար պիլիյօր իտի քի քէնտի սէֆէրպէրլիք էթտիյի անտէ Ալամանիա տէր հալ թէազըպ էտէճէք:

Օլ վագթ ինկիլթէրանըն Վիէննա սէֆիրի րափօրընտա տէյօր: «Պիր գաշ կիւն թէէիւր տիւնեայը էն պէօյիւք ֆէլաքէթտէն գուրթալարապիլիւր իտի:»

Օգոս. 1տէ Սըր էտուարտ Կրէյ ֆէթէրգպուրկ ինկիլիդ սէֆիրինէ չու թէլէկրաֆը վէրմիշ տիր: «Սէօյլէյինիդ իսարիճիյէ նազըրընա քի Ավսթրիա թէվասուլէ գապուլ էյլէտիյի հալտէ Բուսիա սէֆէրպէրլիյի տուրտուրա պիլիւր իսէ սուլհըն իպգասը հալա միւմքին կէօրիւնիլյօր:»

Այնի գէմանտա Ավսթրիանըն տախի հարպա նիճէ միւսէպպիպ վէ մէսուլ օլտուղղունա տաիր էվրագ նէշը օլունտու: Պուենլարտան էն պէլլիսի Ավսթրիա հարպիյէ նէզարէթի մաթպուլաթ միւտիրի Զիլիկէրին հիքեայէսի տիր: «1914 Յուլիս 25տէ Սէրպիայա նօթա վէրիմիշ իտի: Իմփէրաթօր Ֆրանս փօղէֆ իշլտէ իտի: Հէր քէս պիլիյօր իտի քի Սէրպիա նօթայը րէտտ էթսէ պիլէ իմփէրաթօր իլանը հարպ էմրինի իմզալամայաճագ: Գօնթ Պէրիթօլտ սաաթ 3½տա իշլէ կիթտի, պու Յուլիս 27տէ իտի. օ կիճէ պիր թէլէֆօն կէլտի քի իմփէրաթօր սէֆէրպէրլիք էմր էթմիշ: Եարըմ սաաթ սօնրա Գօնթ Պէրիթօլտ թէլէֆօն իլէ շէօյլէ սէօյլէյօր իտի: «Իմփէրաթօրա սէֆէրպէրլիյի իմզալամագ փէք միւշքիլ օլտու. էնճամ Սէրպ շէթէլէրինին Պօնա Հէրսէք արազիսինէ կիրիպ օրման մուհաֆըղլարընտան վէ ժանտարմալարտան 800 քիշի գաթլ վէ ճէրհ էթտիքէրինի իշիթտիյինտէ էլլէրի տիթրէյէրէք իմզալատը:

Զիւրկէր նազլ էտիպ տէյօր քի «Պէն Հար-
պիյէ նաղարէթինտէ օլտուղուժ հալտէ պէօյլէ
պիր խապէր եա րափօր կէլմէմիշ իտի: Հո-
տուտտա պիր ուֆազ միւսատէմէ օլմուշ վէ
պիր գաշ ատէմ եարալանմըշ իտի: Նէ կէչիպ
տէօնտիւլիւնիւ անլամատըմ: Ֆիքրիմ ալթ
իւսթ օլարազ օտամտան չըգըպ կիտէր իբէն
մէրտիւլէն պաշընտա Գօնթ Բէնսքիյէ ըասթ
կէլտիմ, քի թա իմփէրաթօրիշա էլիգապէթ գէ-
մանընտան պէրու սարայ իլէ սըզը ալագատա
տըր վէ պունա Ֆիքրիմտէքի մուամմալը վէ
չիւպէլէրիմի սէօյլէտիմ:» Գօնթ ճէվապէն
«Տօսթում պու գատար սատէտիլ օլմայն. էօյ-
լէ իսէ Գօնթ Պէրիթօլտըն Նիճէ պիր Թիփ օլ-
տուղունու պիլմէյօրսընը: 800 մագթուլ վէ
մէճըուճ թէլլըաֆընը քէնտի ույտուրտը, եօզ-
սա իրթիյարըն էլինտէն սէֆէրպէրիք էմրինի
ալամազ իտիլէր:» տէտի:

ԷՐՄԷՆԻ ՄԻԻԹԵԹՖԵԲԻՐԼԷՐԻ ԱՅԱՇՏԱ

Մաիպտստէն Կէօթիւրիւկէնլէր

Պիր գաշ կիւն սօնրա Միհրան Աղաճանեան
Սթանպօլ տիվան ը հարպընա կէօթիւրիւրիւ:
Միհրան կիւզէլ էնտամլը թէրպիյէլի պիր կէնճ
իտի: Ինկիլիզճէ, Ֆրանսըզճա լիսանլարընա ա-
չինա վէ հէր հարաքէթի կիւզէլ պիր Փամիլեա-
յա աիտ օլտուղունու վէ եիւքսէք սիյրէթ սա-
հիպի իտիյինի իսպաթ էտիյօր իտի: Պու տա-
խի Հարպիյէ Նէգարէթի էօնիւնտէ տար աղա-
ճընա չըգարըլմըշ տըր:

Անը միւթէպըզպ Բարսեղ Շահպաղըն էմրի
կէլտի, Նարփուլթա կիլմէք իւզրէ: Բարսեղ
Փարիզտէ թալիմ օլունմուշ, Սթանպօլա եա-
զընլարտա ալտէթ էթմիշ, պիր սէնէ էվվէլ
թէէհիւլ էյլէմիշ, պիրիճիք պիր էվլատա մա-
լիք օլմուշ, մալիւմաթլը, զայյուր վէ ճիտտի
պիր կէնճ իտի: Սաատէթինին պէհարընտա գօ-
փարըլմըշ պիր զօնճէ իտի: Օ կիճէ քիւչիւք գօ-
փուշտա շէրէֆինէ պիր զիյաֆէթ քէչիտէ էյլէ-
տիք, եէյիպ իչտիք. գահիբէն քէյֆլի իտիք.
կիւլիւպ սէօյլէյօր իտիք. լաքին տէրունիմիզ-
տէն գանլար ագըյօր տի: Բարսեղ քէնտիսի տա-
խի Նէյէ կիթտիյինի վէ պաշընա կէլէճէյի պի-
լիյօր իտի, լաքին գաաֆիյէթ ալամէթի կէօս-
թէրմէյէրէք քէնտիսինի պալթըն էլինէ թէս-
լիմ էթմիշ վէ սունուլան աճը գատէհի պիր Սթօ
յիք կիպի իշմէքտէ իտի: Էրթէսի սապահ սօն
էօփիւլէր, սօն կէօզ հաշլարը իլէ պիզտէն այ-
րըլտը: Մահպէստէն մահպէսէ կիտիպ Այնթապ

հապսիսանէսինէ եէթիշմիշ: Պաղը Այնթապլը-
լար հապսիսանէտէ փէրուշան, քերլի, վէ պիթ-
լէր իչինտէ պիրի օլտուղունըն խապէրինի ալ-
մըշլար, լաքին պիր եարտըմ էտէմէմիշլէր: Էն-
ճամ Նարփուլթ թարաֆընա կէօթիւրիւլիւպ
քիմ պիլիւր Նէ տէհչէթլի էօլիւմ իլէ էօլտիւ-
րիւմիւլ տիր: Արթըզ շիւպհէ գալմամըշ իտի,
արթըզ հէր քէս սըրամըզա պէլէյօր իտիք:

Զօզ կէչմէզտէն իւզէրիմիզ տահա պէօ-
յիւք պիր տարպէ էնտիրիւտի վէ գալիմիդտէ
պագի գալմըշ օլան գաիֆ իմիտ թէլլէրինի տէ
գաթ էյլէտի: Տօգթ. Տաղաւարեան, Նաթալ,
Ակնունի, Ռ. Զարդարեան, Մինասեան վէ
Ճանկիւլեան իչիւն էմր կէլտի քի Տիյարպէրիւ
տիվանը հարպընա կիտէճէլէր: Պաշգա հիշ
պիր թէհիլքէ օլմասա գաթէն Տիյարպէրիւ
գատար եօլճուլուզ պիր աֆէթ իտի. ալէլ խու-
սուս Նաթալ շիտտէթլէ կէօքս խասթալըլընա
միւլթէլա օլուպ, 50 ատըմ եէօրիւմէյէ մուզ-
թէտիր տէյիլ իտի: Տիյարպէրիւ... տիվան ը
հարպ... մուհաքէմէ... պունլար սատէ պէհա-
նէլէր օլուպ մագսէտ թէլլէֆ էթմէք օլտուղու-
նու պիլմէք կիւճ տէյիլ իտի:

Օ կիճէ ճիւլմիշ պիր արայա ճէմ օլուն-
տուզ, Նաթալ քիւրսիւյէ օթուրուպ տէրին վէ
միւլէսսիր սէսի իլէ սէօյլէմէյէ պաշլատը: Էօմ-
րիւնիւն սօն նութգուլու իրատ էտիյօր իտի,
սօն տէֆա օլարազ միլլէթտաշլարընը թէչլիք
վէ թէչճի էտիյօր վէ օնուն իչիւն պիլթիւն էօմ-
րիւնտէ չապալայըպ էնճամ Փէտա օլտուղու
միլլէթի իչիւն իմիտ իլհազ էթմէյէ չալըշլօր
իտի: Նութգընտա շու հիքեայէյի սէօյլէտի:

«Րուս փրէնսլէրինտէն պիրի պիր գըլըն
գըզագ իլէ եօլճուլուզ էտէր իբէն եօլտա պիր
գար Փուրթունասընա թուրուլուրլար վէ պիր
ազտան գուրտլար քէնտիլէրի իհաթա էյլէր:
Գըզագը պիլա Փիւթուր գըզաղը սիւրմէքտէ
իբէն, Փրէնս թէլաշ իլէ «Պէ ատէմ թէհիլքէյի
կէօրմէյօրմըն Նիօչիւն պիր շէյ սէօյլէմէ-
յօրսըն», տէտիյինտէ գըզագը արգասընա պի-
լէ տէօնմէյիպ «Նաշէյվօ» (պիր շէյ տէյիլ) մը-
րըլտանըր վէ գըզաղը սիւրմէյէ տէվամ էտէր:
Գուրտլար չօղալըպ գուտուրղան պիր հալ
քէսպ էտէրլէր, գըզաղա հիւճմ էյլէրլէր: Փը-
րէնս գօրգու իլէ, «Պէ հէրիֆ հալիմիզի կէօր-
մէյօրմըն, մահվ օլույօրըզ, Նէօ եափաճա-
ղըզ» պաղըրըր: Գըզագը եինէ «Նաշէյվօ»,
տէյիպ իլէրիլէմէքտէ օլուր: Փրէնսին ատէմլէ-
րինտէն պիրի գուրտլարըն էլինէ տիւլէր վէ

գուրտլար օնու փարչալամազտա իքէն գըղադ-
ճը արգասընա պիլէ պազմայը պ սխրէր վէ պիր
քէօյէ եէթիշիպ գութուլուլար:»

«Նաչէլլօ», պաղըրտը խաթակ. «Պիլիբիմ
տէհչէթլի ֆուրթունա իշինտէ իղ: Պիլիբիմ
վահչի ճանվէրլէր պիղի իհաթա էթմիշ տիրլէր.
պիղտէն նիշէլէրի օնլարըն փնչէլէրինտէ փա-
րէլէնէճէյիղ, լաքին տուրմայընը սէլամէթի
պուլանա գատար իլէրի գօշունուզ: Պիղ էօլէ-
ճէյիղ լաքին միլլէթ եաշայաճազ. պիղ կէօրմէ-
յէճէյիղ, լաքին էվլատլարըմըղ օլ հիւրրիյէթ
վէ սաատէթ կիւնիւնիւ կէօրէճէլէր վէ առա-
լէթ հէմ սալահ քիւրրէ ի հավասընը թէնէֆ-
ֆիւս էտէճէլէր:»

Ինսանըն հադիդի մահիյէթի վէ անըն բու-
հընտա մահֆուզ օլան գուվլէթ պէօյլէ սըրա-
լարտա գահիւր օլուր: Պէօյլէ տարպէլէր ալթըն-
տա ասըլ ճէվհէր իզհար օլունուր: Նաթակ
սէօյլէյօր, ճէսարէթ վէրիյօր, կիւզէլ սիմա-
սընտա իւմիտ վէ մուհապպէթ փարլայօր իտի.
Սէվտիյի միլլէթի իշին Փէտա օլմազա կիտէն
պիր գահիւրման իտի:

Արգատաշլարը տալիս այնի բուհը, այնի
նէճապէթի կէօթէրիյօր իտիլէր: Ծիւմլէսի
ճէսուր վէ սիւքիւթ պիր թարգտա օլ աճը գա-
տէհէ հաղըրլանըյօր իտիլէր: Օլ կիճէյի նասըլ
կէշիւրտիլմիղի խայալ էտէպիլիւր սինիզ. քիմ
ուլույա պիլիւր իտի:

Սապահ օլտու, ասքէրլէր քէնտիլլէրի կէօ-
թիւրմէյէ կէլտիլէր: Գափու էօնիւնտէ թօփ-
լանտըզ, պիր գաշ առըմ պէրապէր շու միհնէթ
եօլունու եէօրիւմէյէ վէ պիր գաշ տադիդէ տա-
հա մուհապպէթիմիղի իպրազ էթմէյէ մէզուն
տէյիլ իտիք: Սօն գուճաղլարը, սօն կէօզ եաշ-
լարը, սօն տէֆա օլարազ «Նօշճա գալըն»
«Թէքրար կէօրիւշիւր իզ» նիտալարը. լաքին
պիլիյօր իտիք քի անլէրի պիր տահա կէօրմէյէ-
ճէք իտիք: Մէնտիլլէր սօն տէֆա հարաքէթ էյ-
լտի վէ թէփէ արգասընտա նապէտիտ օլտու-
լար:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՆԱՐԱՏԱՆԸՆ ՓԷՅՂԱՄԸ

5. Մուհապպէթին Միւհեաֆաթը

Եամա սօն սէօզիւնիւն խիթամընտա կէօզ-
տէն նիհան օլտու: Սափիթրի արգասընտան թէ-
չէքքիւր տուալարը նիտա էթտիքտէն սօնրա ա-
ճէլէթէն զէվճիւնիւ եանընա կէլտի: Գօճասընը
թէքրար նէֆէս ալմազտա կէօրիւնճէ՝ մէսէր-

րէթինտէն սըշրայօր իտի: Եամաշճա օթու-
րուպ՝ պաշընը թէքրար տիղինին իւզէրինէ ա-
լարազ, ույանմասընա պէլէր իքէն՝ պիրտէ
զէվճի կէօզլէրինի աշըպ հէլալէթլի կէօզլէրի-
նէ պազմաղա պաշլատը: Սափիթրի մէսէրրէթ
հիսսիյաթընը արթըզ գապթ էտէմէյիպ՝ անըն
պօյնունա սարըլտը վէ էօփմէյէ պաշլատը: Սա-
վիյաթան տալըն սէտա իլէ, «Ա՛հ պէնիմ սէվ-
կիւլիւմ նէ՛ գատար սէվինիլիմ քի սէն եանըմ-
տա սըն, կէօյա պիր ուզուն եօլտան կէլմիշ կի-
պի պիր աղըրլըզ հիսս էտիյօրըմ: Պէնի սէն-
տէն զօր իլէ ալըրմազ իսթէյէն սիյահ չէհէլլի
պիրիմ՝ մի իտի: Ուզազտան պանա արագատաշ
օլտուղունու կէօրիւյօր իտիմ, լաքին սէնի պա-
նա չէքէմէյօր իտիմ: Սէօյլէ, սահի՛հ մի եօզ-
սա բույա՞մ ժը իտի» տէտի:

Վէ էթրաֆա պազըպ, «Աման, եա Բապպի,
պաշըմ սէրսէմ կիպի տիր: Թագտիմէ իշին օ-
տուն կէթիւրէճէք իտիմ վէ խասթա օլտում.
պու գատարը խաթըրմտա. նէ՛ աղըր բույա
կէօրմիւշիւմ» տէտի:

«Բույա տէյիլ իտի, աղիդիմ, հադիգաթէն
տէհչէթլի պիրի կէլմիշ իտի վէ սէրթ պիր նա-
զար իլէ սանա պազտը. լաքին շիմտի կիթմիշ
տիր վէ արթըզ պիղէ պիր դարարը տօգունմա-
յաճազ տըր: Արթըզ գալզ, օրմանը գարանլըզ
պամազտան էվէ կիտէլիմ:»

«Տէմէք քի թէքմիլ բույա տէյիլ իտի:
Սէօյլէ, օլ տէհչէթլի, մուզապէմէթ օլունմազ
զաթ նէ՛րէյէ կիթտի: Ծիտտէն պէնի ալըպ
խայլը մէսաֆէ կիթտի վէ սանա տա պէնիմ իլէ
կէլմէյէ միւսաստէ էթմէտի մի: Նայր խայր,
հէփսի անճազ տէհչէթլի պիր բույա իտի: Պէն
սէնտէն ասլա ալըրմատըմ, էօյլէ տէյիլ՝ մի,
շիւրինիմ:»

«Կէլ կիտէլիմ, Սաթիւման: Սալթ խայալ
տէյիլ իտի: Եարըն հէփսինի սանա նազլ էտէ-
րիմ: Աճէլէ կիտէլիմ, կէճէ եազլաշըյօր: Ու-
զազտան չազալլարըն ուլումասընը իշիթտիք-
ճէ գալպիմ տիթրէմէյէ պաշլայօր:»

«Պէն տէ իշիտիյօրըմ, ամմա եէօրիւմէյէ
մէճալըմ գալմամըշ: Սէնտէ գարանլըզտա եօ-
լու եալընըզ պուլամայաճազսըն: Պու նէ՛ փէ-
րուշան հալա տիւշտիւք:»

«Բահաթսըզ օլմա, Սաթիւման, եանըմտա
գալ չազմազ վար, աթէշ եազարըմ վէ եանան
պիր օտուն փարչասը իլէ եօլումուզու կէօրիւր
կիտէրիզ: Սէփէթի շու աղաճա ասարըմ, եա-
րըն կէլիւր ալըրսըն, պալթայը տա սիլահ հա-

լընտա սաղ էլիմէ ալըրըմ :»

«Եազ, սէվկիւլիւմ, հիշ տէյիլ իսէ ճանա-
վարլար աթէշին գօրգուսուստան եազլաշա-
մազլար : Վալիտէյնիմ տէ էվտէ պիղիմ իշին
գասալէթ էտէրլէր . տահա հիշ պիր տէֆա պու-
գատար կէճիքիշ տէյիլ իտիմ : Օնլար էվտէ
արզու իլէ պիղի պէքլէմէքտէ իքէն պիղ օրման-
տա իմտատսըզ գալմըշը :»

Սավիթրի պու սըրատա պիր մէշալա թու-
թուշտուրմուշ օլարագ, «Գօրգում, իմտատսըզ
գալմըշ տէյիլին . պագ սատըզ գէվճէն եանըն-
տա տըր : Տահա պիրագ թագաթսըզսըն . խա-
թալըզ սէնի չօզ իւզտիւ . լաքին պէնիմ օմուզ-
լարըմ գուզվէթլի տիր, կէլ պանա տապան»
տէտի :

Սաթիալան գէվճէսինին օմուզլարընա տա-
յանարագ եթօրիւմէյէ պաշատը վէ եթօրիւ-
տիւքճէ գիյատէ գուզվէթ հիսս էյլէտի : Նիհա-
յէթ չօզ հալ իլէ վաթանլարընա վասլ օլտու-
լար վէ օլ գէմանա գատար թէքմիլ րահաթ օլ-
տու :

Օրմանըն գարանլըզ վէ տօլաշըզ եօլա-
րընտա Սավիթրի նա՞սըլ օլտուտա տէօրթ
կիւնլիւք օրուճտան սօնրա եինէ պուճնա գահ-
մէթէ թէհամմիլ էտէպիլտի : Սատագաթընըն
ճէսարէթի վէ մուհապպէթինին գուտրէթի իլէ
քէսպ էթտիլի Ֆիլթուհաթ տուշղուսու իտի :
Ալլահըն հիւսն ի թէվէճճիւհիւ սայէսինտէ
գայն փէտէրինին կէօգիւնէ նուր վէ շախսընա
սալթանաթ, փէտէրինէ օղուլար վատը վէ գէվ-
ճինէ սատաթէթ շէօլէլէրինին իմիտի իլէ մէմ-
լու ուզըն պիր էօմր գագանմըշ իտի :

Կէճէնին կէճ վագթընտա էվէ եթիշտիլէր
վէ շէնլիք, տէպտէպէ կէօրտիւլիտէ Սաթիա-
վան շաշա գտլոր : Սավիթրի նէ՞ օլտուղունու
պիլիյօրըմ տէյիպ թարիֆ էթտիլինտէ, կէօզ-
լէրի փարլատը, եինէ տէ պիր հիքեայէ ույտու-
րույօր գաննընտա իտի : Լաքին Ֆիլվագի փէ-
տէրինին էլինտէ ասա օլմայարագ վէ քիմսէ
քէնտինի գլաղուզլամայարագ գօշուպ կէլտի-
յինի կէօրիւնճէ արթըզ շիւպէսի գալմատը :
Փէտէրի իքիսինիտէ գուճագլայըպ էօլտիւք-
տէն սօնրա, ըշըզլար իշինտէ զարգ օլմուշ միւ-
զէյյէն օտասընա կէօթիւրտիւ : «Կէլ սէնի թէք-
լար սէվէյիմ, միսլի պուլունմագ կէլինիմ :
խալալ էթտիլիմտէն պին գաթ զիյատէ կիւզէլ
իմիշսին : Հիւսն ի ճէմալըն շէօլլէ տուրսուն,
սէնին տինտարըլըն վէ տուտա միւտալէմէ-
թին սայէսինտէ տիր քի իլահլար պու կիւն հէր

նէվ պէրէքէթի իւզէրիմիզէ զանիմէթլէ եաղ-
տըրըյօրլար : Կէօղլէրիմին նուրունու իատէ
էթտիքտէն սօնրա, էսքի սալթանաթըմ տախի
պախշ էթտիլէր : Շահանի արապալարը կէօրիւ-
յօ՞րմըն : Իշթէ պունլար տա պէնիմ սատըզ
վէզիլիւմ վէ րիճալ ը տէվլէթիմ տիրլէր, պիղի
Սալվայա, ասըլ վաթանըմըզա կէօթիւրմէյէ
կէլմիշլէր : Կէլ, նէճիպ օղլում, սուլթանի էր-
ղէվանիլի լապիս օլ, վէ թահը պէնիմ էլիմտէն
գապուլ էյլէ, գալմըմըն համիսի օլմայա շա-
յէսթէսին . պէն արթըզ րահաթ էտէյիմ : Պուն-
ճա չիլէյէ տայանան գէվճէնի Սուլթանա մա-
գամընտա թէպրիք էյլէ : Պրահմա էօյլէ թագ-
տիր էյլէտի քի պիղիմ խանէմիզէ պու գատար
խայր սէպէպի օլան պու նագէնինին խայրահա-
լըզլարընա պէօյլէճէ մուգապէլէ էտէպիլէլիմ :

Պարիճտէն նալէհան պիր պօրու սէտասը
իշիտիլտի : Պիր պէօլիւք մուհաֆըզ ապէր իլէ
պիր գաշ արապա եաղլաճագտա իտի : Տիու-
մաթսէնա «Պու նէ՞ տիր» տէմէյէ գալմատը՝
Սավիթրի տըշարը գօշտու . փէտէրինին սէսի-
նի թանըմըշ իտի : Ափանսըզ կէլմէսինտէն տօ-
լայը փիւրմէսէրրէթ, «Փէտէրիմ» տէյէրէք
պօյնունա սարըլտը :

Ասվափաթի Նարատանըն գիւք էթտիլի
սէնէնին՝ խիթամա կէլտիլինտէ՝ Սաթիալան
էօլմիւշ տիր Փարզ էտէրէք, գըղընը թէսէլի
էթմէյէ կէլմիշ իտի : Լաքին հատատըզ հայրէթ
իլէ իւթիյար Տիւմաթսէնանըն կէօղլէրինի
կէօրիւր, օղլու Սաթիալանը իսէ էրղէվանի վէ
թահ իլէ միւզէյյէն պուլտու : Սավիթրի օլ
կիւնքի վուգուաթըն ճիւլէսինի ըլվայէթ էթ-
տիլինտէ՝ պունճա իգալա՞նալ օլտուզլարը
իշին սօն տէրէճէ մէսրուր օլտու : Սավիթրի
փէտէրինին եանընտան այրըլմագ իսթէմէյօր
իտի, անճագ գայն վալիտէսինին գօրու իլէ եա-
րը կէճէտէն սօնրա պիրագ իսթիւրահաթ էթտի-
լէր :

Էրթէսի կիւն Ասվափաթի Սալվայա կիտէն
շէնլիք ալայընա ըէֆագաթ էթտի : Սալվատա
մուհիպպ փատիշահըն ալտէթիլինտէն տօլայը
պիւթիւն գալմ մէսէրրէթ զիյնէթլէրի իճրա
էթմէքտէ իտի : Եօլարա չիշէքլէր տէօշէմիշ վէ
էվլէրի շէլէնկիլէր վէ պայրաղլար իլէ թէգեին
էթմիշլէր իտի : Կէնճ Սուլթանա Սավիթրինին
հիւսնիւնէ հէրքէս հայրան գալըպ անը ալգըշ-
լամագտա իտիլէր :

Պունտան պէօյլէ Սավիթրի վէ Սաթիալան
ղըպթա օլունաճագ սատաթէթ վէ շաղըզ էօմ-

շինարարական աշխատանքները: Հէր սենէ Ասփափաթի վէ գէվճէսի գիտարէթէ կէլիւր, վէ մէսուտ պիւր է-հալի արասընտա հիւրմէթլէ սէվիլէն, քէնտի-սի իսէ էօմրիւնիւ գէվճիւնին սաատէթլինէ վէ մէլէքսիմա օղուլլարընըն թալիմինէ վազֆ էթ-միշ օլան Սափիթրիյի կէօրմէքլէ թազէլէնիւ-լէր իտի:

Սափիթրի վէ գէվճի փիւր իսթիյար օլտու-լար: Վէֆաթընտա պիւթիւն տիյար եսս չէք-տի: Էօքսիւզլէրին վալիտէսի, Փազիւրլէրին համիսի, տէրտիլլէրին թէսէլլիսի, գէնկինլէ-րին վէ զատէկեանըն րէֆիգէսի վէ տանիշմէն-տի օլան պու ազիգէնին իրթիհալ ը տար ը պէ-գա էյլէմէսի հէր կէօղտէն սէյլլէր կիպի եաշ ազըթմազտա իտի:

Մէզարը իւզէրինէ էհալի թարաֆընտան զայէթլէ մութանթան պիւր թիւրպէ պինա օ-լունուպ, ալընա շու սէօղլէր եազըլմըշ իտի—Սատազաթ վէ մուհապպէթի իլահ ը մէմաթա զալիպ օլան Սափիթրիին նամընա:— Վէ Սալ-վա շէհրինտէ պիւր գարը մէտոն էթտիլլէրինտէ «Սափիթրի կիպի Ֆէտաքեար մուհապպէթէ վէ թէզայյի պիլմէզ սատազաթա մալիք տիւր», տէնիլսէ, արթըզ օնտան պէօյիւք սիթայիշ օլ-մազ իտի:

Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ
(Խիթաւ)

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱՁԸՐԷ

Մ. Ամէրիգատա Յունիս 4-8է գատար չօգ չիտտէթլի սընագլար օլտու. տէրէճէ Ֆ. 96-100է գատար չըգտը վէ սալթ Յունիս 8ինճի կիւնիւ վէֆաթ էտէնլէրին սայըսը 158 քիշի օլ-տու: Պունլարըն 31ի Նիւ Եօքքտա, 7սի Ֆիլա-տէլֆիտա վէ պազիսի մուլթէլիֆ Եէրլէրտէ սընագտան վէֆաթ էյլէմիշ տիրլէր: Յունիս 1-5է գատար տալի 75 քիշի վէֆաթ էտիպ 100 քիշի պայըլմըշ իտի: Յունիսին իւք հաֆթասըն-տա Ամէրիգատա 600 քիշի սընագտան վէֆաթ էթմիշ տիր:— 2ին իլթիշաշընտա պիւր գաշ Ամէրիգալը Էրէք վէ գատընլար Եէնէսի ըր-մաղընտա Ամէրիգա պայրաղը թաշըյան պիւր գայըք իշինտէ Փիւրար էթմէյէ չալըշըր իքէն Գանթօն 2ինլի ասքէրլէրի թարաֆընտան իւ-զէրլէրինէ աթէշ աշըրպ եարալանմըշլար տըր: Ալամանիայա միւթթէֆիլլէրին նօթասը չիմտիյէ գատար վէրիլէն էն գուվվէթլիսի

տիր: Մէզքիւր նօթա աթիտէքի թէքլիֆլէրի շամիլ տիր:— 1. Փօլիս գուվվէթլինին 180,000-տէն 150,000է թէնգիլի: 2. Փօլիս թէշքիլաթը միլլի վէ ումուսի հիւքիւմէթ թէշքիլաթը օլ-մայըպ մահալլի օլմասը, 3. Էրքեան ը հարպ հի-յէթլինին լաղվը. 4. Միլիօնլարճա Ալաման կէնճ-լէրինին կիզլիճէ գլիւպլէրտէ խոսոսուի շիր-քէթլէրտէ թալիմ օլունմասընըն մէնի: 5. Աս-քէրի հալա ի թալիմին լաղվը: 6. Էօլտիւրիւ-ճիւ կազ թէճրիւպէլէրինէ խիթամ վէրիլմէսի: 7. Մուհիմմաթ ը հարպիյէ եափան Փապրիգա-լարըն գափատըլմասը: 8. Իհթիյաթ գապիթ թալիմինէ նիհայէթ վէրիլմէսի: 9. Թէքրարէն հիյէթ ի թէֆթիշիլէնին Ալամանիատա թէհար-րիյաթ իճրա էթմէսի: 1200 քէլիմէտէն իսպ-րէթ պու նօթա աշըգտան պէյան էտիյօր քի Ա-լամանիա պու կէտիշլէ պիւր գաշ սէնէտէն էվ-վէլքի կիպի միւսէլլահ պիւր գալմ հալինէ կէ-լէճէք վէ սուլհ իշին թէհլիքէ օլաճազ: Թա զայրի միւսէլլահ պիւր հալա կէլմէյինճէ Գէօն թալիլիյէ օլունմայաճազ: Հինտէպուրկ գա-պինէ իլէ իսթիշարէտէ պուլունմուշ տըր: Վէ-րիլէճէք ճէվապըն նէ օլաճաղը տահա մալիմ տէյիլ տիր: Միւֆէթթիլլէրին մէմլէքէթէ կի-րիպ արաշտըրմասը էհալիլի զըլեանա կէթիլէ-ճէյի վէ հիւքիւմէթին քէֆալէթ էտէմէյէճէյի սէօյլէնմէքտէ տիր: Պունտան թէհարրուզի օլ-մայըպ սալթ թէտաֆիի օլան օրտույա տալի պու գատար իթիւրազ օլունմասը վէ օրտունըն 100,000տէն զիյատէ օլմամասը թէքլիֆի Ալա-մանիանըն շէրէֆինէ տօղունույօր: Ալամանլար պու նօթայը Էմր Էթմէք թէսմիյէ էտիյօրլար:

Ֆրանսա.— Ինքեար օլունմազ պիւր վազաա տըր քի Ֆրանսա շու գէմանտա էփէյի կիւճ-լիւքլէր իշինտէ չապալայօր: Ամէրիգալա օլան պօրճ, խարապ օլունմուշ Եէրլէրին թամիւրի, պիւտէնին միւվազէնէսի զաթէն ուֆազ մէսէ-լէլէր տէյիլ իքէն պունուլ իւզէրինէ Մարօգտա զայէթ կիւճ շարթլար ալթընտա պիւր մուհա-րէպէ պաշլատը: Ֆրանքըն գըյմէթի պիւր ին-կիլիզ լիւրասը 103 Փրանք տըր: Պիւր տօլար 21 տիր: Ապտիլ Գէրիմ սուլհ թէքլիֆլէրինէ եաղ-լաճմագտան մատա Ֆէսէ տօղրու հիւճմէ հա-զըրլանըյօր: Յունիս ալը իշին հիւքիւմէթ 31 միլիօն Փրանք թալիսիսաթ իսթէմիշ իքէն 100,000լիք պիւր օրտույա պու պիլէ քեաֆի տէ-յիլ տիր: Ալամանիա պիւր շիւպհէ պու Փուր-սաթտան իսթիֆատէ էթմէք վէ սէսինի տահա Եիւքէլթմէք իսթէյէճէք տիր: 0 սէպէպտէն

Պրիան ժընէվէ գօշույր վէ Ինկիլիզէր իւէ էվրօփա սուլհը մէսէլէսինտէ Ալամանեանն վէ Ինկիլիզէրին նօթթաի նազարընը էսասէն գապուլ էթտիյի խապէր վէրիլիյօր:— Միւթթէֆիզէրին Ալամանիայա վէրտիքէրի նօթանն ճէվապընա պէլէնիլիյօր: Պունուն իւէ Ալաման լարըն նէ գատար քէնտիլէրինէ կիւլէնտիյի վէ Ֆրանսայա նէ գատար էհէմմիյէթ վէրտիքէրի մէյտանա չըգաճագ տըր: Սիյասի տաիլէլէրտէ հիւքմ էտէն զանն օ տըր քի Ալամանլար եա էվրօփա իթթիհատընը գապուլ էտէճէլէր եա Բուս Պօլշէվիք իթթիհատընա կիւլէճէլէր տիր:— Ֆրանսա պաշ վէքիլի վէ հարպիյէ նազըրը փէնէվէ էրօփլան իւէ Մարօգա կիթմիլ տիր: Պու վագաա հարպըն էհէմմիյէթինէ տաիր Ֆրանսազըլարըն կէօղլենիւ աշմըլ տըր: Ֆրանսազըլարըն նիյէթի էյիճէ հազըրլանըպ շէտիտ պիր տարպէ էնտիրմէք վէ Ապտիւլ Բէրիմի թէսլիմէ մէհպուր էթմէք տիր: Պունուն իչիւն տէ պիր թարաֆտան Սփանիանն մուսվէնէթինի թէէմին էթմէք տիրէր թարաֆտան Ինկիլիզէրէ Մարօգ գըլըսընտա Թարասուտ իճրա էթմէլէրի իչիւն չալըլըյօրլար:

Ինկիլիքէրա.— Չէմպըրլէյն Մ. Պրիանա պիր նօթա թէսլիմ էյլէմիլ տիր, չու մէալտէ քի Ինկիլիքէրա Ֆրանսանն չարգ հուտուտլարընն մուհաֆազասընա քէֆալէթ էտիյօր. Շէօյլէքի Բէնօ նէհրի թարաֆընտան հէր հանկը պիր հիւճիւմ Ինկիլիքէրայա իւան ը հարպ տէմէք օլաճագ վէ պիւթիւն օրտու վէ տօնանմասը իլէ եարտըմա գօշաճագ: Ժընէվտէ գէհրիլի կազլարըն հարպտա իսթիմալինի նէհի էտէն մուգալէլէ գապուլ օլունմուլ տըր. քէզա միգրօպլար իլէ տիւլմէնի թէլէֆ էթմէք ուսուլլարը տախի մէմնու օլաճագ տըր:

Չինտէ պէօյիւք պիր տախիլի մուհարէպէ հազըրլանըյօր: Ճէն. Ֆէնկ քի Բրիսթիյան պիր ճէնէրալ տըր, Բուսլար թարաֆընտան մուսվէնէթ կէօրիւյօր վէ 175,000լիք օրտուսու վար: Չանկ Եօ Լի իսէ 200,000 ասքէր իլէ Ճափօնլատան եարտըմ կէօրիւյօր: Բուսլար Շանկհայ իսեանը իչիւն սօն այտա 50,000 տօլար սարֆ էթմիլէր տիր: Թաթիլ ի իչլալ էտէն թալէպէ 100,000 օլուպ, արալարընտա էճնէպիլէր տախի վար իմիլ: Շանկհայա չըգարըլան Ինկիլիզ պահրիյէ ասքէրի 2000 օլմուլ տըր: Գարախան Բուսիանն մէտիլիլ օլտուղունու ինքեար էտիյօր: Ամէրիկանն տախի օլ պիր տէօվլէթլէր իլէ պու հարաքէթի պաստըրմագ իչիւն պիրլէշ-

տիյինէ էսէֆ էտիյօր վէ Չինին տօսթլուղունու գազանմագ Ֆուրսաթընը զայպ էթտի տէյօր: Չին հիւքիւմէթի էճնէպի ասքէրլէրին Չինլի թալէպէյի վուրմալարընա գարչը փրօթէսթօ էթմիլ տիր: Շանկհայտա պազը Պօլշէլիք օճագլարը պասըլըպ պիր չօգ էվրագ տէրտէսթ օլմուլ տըր:

Սիւրիատա Հումսըն չարգընտա Իւլիաթ քէօյիւնտէն պիր սէրսէրի քէնտի քէնտինի փէյղամպէր իւան էտիպ էհալիլի քէնտինէ թապի օլմաղա տալէթ էյլէմիլ: Պազը ալիլէր գապուլ էթմէտիլի իչիւն գաթլ օլունմուլլար: Էնճամ Ֆրանսազը գօմանտասընտա ասքէր կէլիպ քէօյիւ թէնքլէր վէ միթրէյլէօլլէր իլէ իթաաթա կէթիւմիլլէր: Պու էսնատէ 50 քիլի վէֆաթ էթմիլ վէ 100 քիլի եարալանմըլ: Փէյլամպէր տէրտէսթ օլունմուլ: Պունուն թալիմինէ կէօրէ Ալիտէն պաշգա Ալլահ Եօգ իմիլ վէ Ալի իչիւն էօլէնին ճանը 8 կիւն սօնրա պէօյիւք պիր ատէմտէ իզհար օլուր իմիլ:— Սիւրիա մէճլիս ի մէպուսանընտա ազալարտան պազըլարը Ֆրանքլին Պուլիյօնն մէսլէյինէ գարչը չիտտէթլէ փրօթէսթօտա պուլունուպ. «Ճէմիլէթ ի ազվամ թարաֆընտան Ֆրանսա մուհաֆազասընա վէրիւմիլ մէմլէքէթիմիլի պաշգալարա վէրմէյէ հազըր Եօգ տըր» տէյու նիտա էթմիլլէր: Մէպուսանտա հազըր պուլունան Ֆրանսազը միւմէսսիլի պէօյլէ պիր մէսլէլէ օլտուղունու ինքեար էթմիլ տիր:

Սամօս ատասընտա պիր իսեան գուհուր էտիպ ասըլար հիւքիւմէթի զապթ էթմիլ տիրլէր: Աթինատան օրտու Եօլլանըլմըլ տըր:

Թիւրքիա.— Էնկիւրիւ հիւքիւմէթի հէր թարաֆա էմր վէրմիլ տիր քի Լօզան մուհէտէսի իմզալանմագտան էվլէլ Թիւրքիատան կիթմիլ օլանլարըն էմլաքը իտտէ օլունմայաճագ վէ պունլար քեամիլէն հիւքիւմէթ նամընա գայտ օլունաճագ տըր:— Ֆրանսանն Թիւրքիա սէֆիրի Մ. Սարօ էնգարէյէ կիթմիլ տիր վէ իթիմատնամէսինի թագտիմ էտիպ, Սիւրիա հուտուտ թասհիհի վէ տիյուն ը ումումիյէ մէսլէլէլէրինի գօնուլմագտա իմիլ:— Սուլթանլար թարաֆընտան իրատէ իլէ վէրիւմիլ էմլաք տախի զապթ էտիլիյօր:— Սէյիտ Ապտիւլ Գատիր, օղլու Մէհմէտ, Գէմալ Ֆէվլի, Բէօր Սալիտին, Հաճի Էսթիլին մուհաքէմէսի Տիարպէքիրտէ իճրա էտիլիպ, իտամա հիւքմ օլունտուլար: Պունլար հապսխանէտէ նիզա էտիպ պիրպիրլէրինի իթհամ էյլէմիլլէր տիր:— Թէրագ-

զըփէրվէրէրին հէր թարաֆտա գլիւպլէրի դա-
փատըլըյոր: Մէլսին հիւքիւմէթ գօնաղը եան-
մըլ տըր:— 1924 Յուլիստէ Թիւրքիանըն իտ-
խալաթը 14 միլիօն լիրա, իխրաճաթը իսէ 6½
միլիօն օլմուշ տըր: Օգոստոստա իտխալաթ 18
միլիօն, իխրաճաթ 8 միլիօն տըր: Իքի ալտա 16
միլիօն խարիճէ փարա չըգմըլ տըր:— Թիւր-
քիա էրմէնիսթան հոստոտընը թային էտէն հի-
յէթ իշինի խիթամա էրտիրմիշ տիր: Հոստոտ
Գարախան չայը աղզընտան Թօփուլեարա կի-
տէն խաթթ իմիշ:— Շէյխ Սախտ շիմտի 58 եա-
չընտա իմիշ վէ 1895տէն պէրրու Վան շէհրի
եանընտա Հասան Փաշա մէտրէսէսինտէ 15-20
թալէպէյէ Արապճա վէ Գուրան օգոստուր ի-
միշ: Պիւթիւն էօմրիւնտէ էրմէնի տիւշմէնի օ-
լուպ, պիր դաշ տէֆա գաթլ ը ամմ եափմադ
խաթմիշ իսէ տէ Թահիր փաշա քէնտինի սիւր-
կիւն էթմիշ: Քիւրտ զըյաֆէթիւնտէ միւսէլլա
հիւպէթլու պիր ատէմ իմիշ: Պիր չօգ շէյիւլէր
տահա թէթմիլ Փամիւեալարը չօճուգլարը վէ
խըզմէթիւլէրի իլէ Տիւրպէլէրէ կէօթիւրիւլ-
միւշէր:— Մայիս 24տէ ինկիւրիւտէ տէհշէթ-
լի պիր բիւզիւեար Փուրթուլնասը վուգու պու-
լըպ շէհրին պիր չօգ զըսմլարը խարապ օլմուշ
տըր: Պիրլէնճէ աղաճլարը քէօքիւնտէն սէօք-
միւշ տիր: Սթապիօն պինալարը խարապ օլ-
մուշ, մէպուսան պինասը, էրքեան ը հարպի-
յէ, մալիյէ, զըշալար, հանկարլար, կարաթ-
լար խարապա հալտէ տիր: Էրքեան ը հարպ
տաիրէսին բիւզիւեար ուշուրմուշ տըր: Մինա-
րէլէրին իւզէրի ուշմուշ վէ ասքէրի Փապրի-
զալար, քէրէսթէ մաղաղալարը ուշմուշ: Քէշի
վէրան, էթլիք թարաֆլարընտա աղաճլար եը-
գըլմըլ, պաղը էվլէրին տամը էօթէ տէրէյէ ուշ
մուշ, թէլէղրաֆ վէ թէլէֆօն թէլլէրի խարապ
օլմուշ: Ինսանլար տիւլարլարա չարփըլմըլ, ի-
քի քէօփէք 40-50 մէթրօ հաւայա աթըլտըղը
կէօրիւմիւշ տիր: Զյան փէք չօգ, էօլէն 7-8
քիշի օլուպ, մէճրուշլար տահա չօգ տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Տօգթ. Նանսէն պիր հիյէթ իլէ էրմէնիս-
թանա կիթմիշ տիր: Հիյէթէ ինկիւլիգ միւմէս-
սիւլի Մր. Տեփուլի ըէֆազաթ էտիյօր քի Պրի-
թանիա փամուգ զըրաաթը շիրքէթի թափսիյէ
էյլէմիշ տիր: Տօգթ. Նանսէն Սարտարապատ

օլաւսընըն սուվարըլմասը իշի իլէ մէշղուլ օլա-
ճադ: Էվլէլճէ 1923տէ ճէմիյէթ ի Ագվամ պու-
մէսէլէյի տիւշիւնմիւշ վէ 4,700,000 տօլար
մասրաֆ դարար էտիպ պուսու թէտարիք էթ-
մէյէ թէշէպպիւս էյլէմիշ իտի, շէօլլէքի 50,000
Հայ կիտէպիլէճէք իտի: Հիւքիւմէթլէր պու-
փարայը տա վէրմէք իսթէմէտիլէր: Ֆրանսա,
Արնաւուտուլուգ վէ Շուէտ պիրաղ վատ էթտիլէր
քի եարըմ միլիօն Ֆրանգ պիլէ օլմատը: Իթա-
լիա եարըմ միլիօն վատ էթտի: Ամէրիգա վէ
Ինկիլիթէրա հիւքիւմէթլէրի տօղրուտան իա-
նէ էթմէք իսթէմէտիլէր: Պրինսէն ալէյհ էվրօ-
փատա պու պէօլիւք թէշէպպիւս իշիւն իւմիւտ
եօգ: Անճադ Տօգթ. Նանսէն 100,000 մուհաճիր
էրմէնիսթանտա եա ճիւլարլարընտա եէրլէշ-
տիրմէք իշիւն պիր փլան կէթիւրէպիլիւր իսէ
պուշլար Եոնանիսթանտան նաղլ էտիլէճէքլէր
տիր: Տէտէ Աղաճ էրմէնիլէրի վալիյէ միւրա-
ճաաթ էտիպ թէհճիր էտիլմէմէլէրի իշիւն ըի-
ճա էթմիշլէր իսէ տէ վալի վէրիլէն էմրի իճ-
րա էտէճէլինի սէօլլէն⁽¹⁾ տիր:— Ամէրիգատա
պուլուսան Մալաթիալլար ճէմիյէթի 130,000
տօլար պիր սէրմայէ թօփամըլ օլուպ էրմէ-
նիսթանտա Մալաթիա իսմինտէ պիր քէօյ եափ
մադ վէ քէնտի էօքսիւլլէրինի օրայա կէօթիւր-
մէք տիւշիւնիւյօրլար:— Մայքէլ Արլէնին
(Տիգրան) եաղտըղը «Եէշիլ Շափգա» հիքեայէ-
սի Տիթրոյթտա թէաթրօ հալինտէ կէօսթէրի-
լիպ, իլք հաֆթաքի հասըլաթ 19,500 տօլար օլ-
մուշ տըր:— Գահիրէտէ Յովսէփ էֆ. էթմէք-
ճեանըն վէֆաթը միւնասէպէթիլլէ միւթէվէֆ-
ֆանըն էվլատլարը վէ տօսթլարը աթիտէքի
մադսէտլէր իշիւն 1695 զրուշ իանէ էթմիշլէր
տիր: 500 զրուշ Հալէպտէ Այնթապցիւնըն
կրթական Միուլթիւնընա, 4400 զրուշ Հալէպտէ
Պարագատա պուլուսան մուհաճիրլէր մէքթէ-
պինէ, 575 Այնթապ Որբախնամընա վէ 220 զը-
րուշ Բահնիւմայա: Յովսէփ էֆէնտինին վէֆա-
թըլա Մըսըր էրմէնիլէրի նամուսլու պիր թիւճ
ճար վէ զայյուր ճիտտի պիր միլէթտաշ զայպ
էթմիշ տիր: Բահնիւմա քէմալ ը էսէֆլէ պու-
խապէրի տէրճ էտէր:

Ատանատան եաղըլըյօր.—

Սարա Փօլօշեանըն պիրատէրի Ասատուր
Փօլօշեան, Փրալիտէնտէ իմիշ: Մանուկ Աւե-
տիք Դաւիթ Փօլօշեան ամուճա զատէլէրի իմիշ.
ասլէն Փալուլը տըրլար:

Տիգրան Տէրտէրեան, Մուշ զազասընըն
Փողօրկոխ քէօլիւնտէն, 17 եաչընտա տըր: Պի-

